1760 | 1891 ԱՊՐԻԼ 4 ՔԷՆՇԷՆՊԷ | X | 1308 ՌԱՄԱԶԱՆ 7 | ՆԷՏԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ՄԻԱՄԲՕԼ	140 ղշ·	70 ղշ·	40 ղշ·
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէհէփիք 20 ղրուշտան

ՔՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

{صاحب امتياز: جيوه‌لكيان} ՍԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻԱԹԼԱՐԸ

Իլկ , ... սահիֆէ սաթրի ղրշ· 5
... սահիֆէ 11է 10բ· հա· » 5
Մէվտաաք նօֆիլայա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունմագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմազ տըր ·

Իտարէխանէսի , Աթմայտանտա Պօստ Ալի Հօտաճէրիսի Նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր : Գապուլ էտիլմէյէն կազէթալարըն սահիպլէրինէ իատէսի մէճպուրի տէյիլտիր :
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ․ միւտիր մէսուլ օլունուր :

ԳԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՏԷՕՐԹ ՏԷՎԼԷԹ ԻԹԹԻՖԱԳԸ

Ալէման կազէթալարընըն վէրտիգլէրի մալումաթ էկէր սահիհ իսէ, 3 տէվլէթ իթթիֆագը՝ պու քէրրէ 5 սէնէ իչիւն տահա թէմտիտ օլընմայըբ, իլլա 3 տէվլէթ իթթիֆագը 4 տէվլէթ իթթիֆագընա թէպտիլ օլընմըշ տըր․

Բէրլին Զայթունկըն մէնպաը մէվսուգթէն ալտըղընը պէյանըյա նազարըը պիր հավատիսէ կէօրէ, Իթալիա բէիսը վիւքէլասը Մ․ տը Րուտինի իլէ տախիլիյէ Նազըրը Մ․ Նիգօթէրա՝ Մ․ Գրիսբինին ինֆիսալընտէն պէրու 3 տէվլէթ իթթիֆագընըն քեամիլէն պիր մահիյէթը սուլհբէրվէրանէ քեսպ իթմիշ օլտըղընա Ինկիլթէրրայը իգնա իթմէյէ մուվաֆֆագ օլտըգլարընտան, լօրտ Սալիզպէրի՝ մէզքիւր իթթիֆագա քեամիլէն իշթիրաք իթմիշ, վէ հաթթա չու սօն կիւնլէրտէ պու պապտէ իմզա տախի թէաթի օլընմըշ տըր․

Պունտան պաշգա Իթալիա աճվալը մալիյէսինին իսլահը իչիւն պիր իսթիգրազ աքտը մատտէսինին Ինկիլթէրա Պանգասընըն մուավէնէթիյլէ թէրվիճի խուսուսընտա իթթիլաֆը էֆքեար հասըլ օլմուշ իմիշ․

Շու սօն ֆըգրա՝ Ինկիլթէրանըն տախի 3 տէվլէթ իթթիֆագընա տախիլ օլտըղը հավատիսինին նէշրինտէն մագսէտ նէ օլտըղընը մէյտանա չըգարըյօր․

—

Պիր վագթտան պէրու պազը Էվրօբա կազէթալարը վէլվէլէլի պէնտլէր նէշր իթմէքտէ օլտըգլարը կիպի, պու քէրրէ տէ Կէօլնիշէ Նամ Ալէման կազէթասը՝ Ալէմանիա իլէ Րուսիա պէյնինտէ պէհէմէհալ պիր մուհարէպէ վուգուա կէլէճէյինի պէյան իտէյօր․ Բրէնս Պիզմարգըն միւրէվվիճի էֆքեարը օլան Համպուրկէր Նախրիխթէն կազէթասը իսէ՝ պիլաքիս Էվրօբանըն սուլհ ու սալահընը թէհտիտ իտէր մէյտանտա հիչ պիր չէյ պուլընմատըղընը խապէր վէրիյօր․

—

Րօմատան էալըրըլըղընա կէօրէ, Իթալիա գաբինէթօսը՝ Ուաշինկթընա կէօնտէրմիշ օլտըղը սօն նօթայա սէրիան ճէվապ վէրիլմէզ իսէ, Րօմատաքի Ամէրիգա սէֆիրի Մ․ Բօրթէրին պասաբօրթլարընը իթա վէ Ուաշինկթընտաքի հէյէթը սէֆարէթինի կէրի չաղըրըբ Իթալիա Թէպաասընըն իշլէրինի Ինկիլթէրա սէֆարէթինէ թէվտի իտէճէք իմիշ․

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Մ․ Կրանէնին Իզմիր բըրխթըմլարը իմթիյազընտան իսթինքեաֆ իթթիկինէ տաիր Ֆրանսըզճա Թագտիմ իթտիկի վարագա իլէ օլպապտէ մէճլիսը Նաֆիատան Թանզիմ օլունան մազպաթա՝ տիւնքի մէճլիսը վիւքէլատա գրաաթ օլունմըշ իսէ տէ, պիր գարար վէրիլմէմիշ, վէ սէվատը միւզաքէրաթ՝ կէլէճէք բազար կիւնքի մէճլիսը վիւքէլայա թաալիգ պույուրըլմըշ տըր․

—Րօմա սէֆարէթինտէն Վիէննա սէֆարէթինէ Թային պույուրըլան Զիյա պէյ հազրէթլէրի՝ Րօմա սէֆիրը ճէտիտի Մահմուտ Նէտիմ պէյ հազրէթլէրինին րէֆագաթընտա օլտըղը հալտէ կէչէն կիւն Իթալիա գրալընըն հուզուրընա չըգարագ վէտանամէլէրինի Թագտիմ իթմիշ, վէ քէնտի չէրէֆինէ օլարագ սէրայը գրալիտէ քէչիտէ օլընան պիր զիյաֆէթտէ հազըր պուլընմըշ տըր․ Գրալ՝ Զիյա պէյ հազրէթլէրինէ Սէն Մօրիս է Լազար նիշանընըն հիճրի բիւթպէսինի իհտա էյլէմիշ տիր․

—Իրան տէվլէթիյլէ պու քէրրէ ագտ օլընան էհտի թէնպաքի րուսումը մուգավէլէնամէսինին մէրիյէթը իճրասընա իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ տիր․

—Կէչէն սէնէ պազը վիլայէթլէրտէ զուհուր իտէն գօլէրատան տօլայը պու սէնէ իճրասը լազըմ կէլէն պազը Թէտաբիրը սըհհիյէ իչիւն մէճլիսը Սըհհիյէտէն Թանզիմ օլընան լայիհանըն մէվգըի իճրայէ վազը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ տիր․

—Իշգօտրա վիլայէթինտէ Սէլէնիցէտա սաֆալթ մատէնլէրինին պիր նէվ գաթրան մատէնինին իմթիյազը պունտան պիր գաչ սէնէ ագտէմ Պանգը Օսմանիյէ իթա օլընմըշ իսէ տէ, մատէնը մէզքիւր՝ մաթլուպ վէճհիլէ իշլէթիլէմէտիկի ճիհէթլէ, պէհէր հիսսէսի 20 լիրա իթիպարըյլա 100000 հիսսէտէն միւթէշէքքիլ պիր անօնիմ չիրքէթէ հէվալէ օլընմըշ, վէ Պանգը Օսմանի՝ մէզքիւր իմթիյազըն թէրքինէ պէտէլ 1600 հիսսէ սէնէտաթը ախզ էյլէմիշ տիր․

—Աւսթրիա սէֆիրի Պարօն Գալիս Թարաֆընտան էվվէլքի ագշամ պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլընըբ, պունտա Բարա վէքիլի Մօնսէնեօր Պօնէթթի իլէ, Ալէմանիա սէֆիրի վէ Սբանիա սէֆիրի վէ զէվճէսի, Թահրիրաթը Խարիճիյէ քեաթիպի Նաում էֆ․ հազրէթլէրի վէ զէվճէսի, գօնթ Զէչէնիի բաշգա հազրէթլէրի, Պօլկար գաբու քէթխիւտասը վէ սաիր պազը սէֆարէթ մէմուրինի հազըր պուլընմըշլար տըր․

—Իզմիր-Գասապա չըմէնտըֆէրի միւտիրի Մ․ Գամը՝ էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր․

—Կէչէն բէնճշէնպէ կիւնիւ 15 կիւն միւտտէթլէ Թաթիլ օլընան Լը Թիւրք կազէթասը՝ մազհարը աֆվը ալի օլարագ տիւն նէնէ նէշր օլընմայա պաշլամըշ տըր․

—Նաֆիա Նէզարէթիյլէ ասհապը իմթիյազ պէյնինտէ Թէաթի օլընաճագ մուգավէլէ վէ չարթնամէլէր իչիւն մէվճուտ օլան էսկի նիւմունէլէրտէ իճրասը լազըմ կէլէն Թաատիլաթ՝ սուրէթ իճրա վէ իքմալ օլընմագլա, էսկի նիւմունէլէր՝ պու քէրրէ խաքիփայի Շահանէյէ արզ օլընմագ իւզրէ Նաֆիա Նէզարէթինտէն Պապը Ալիյէ Թագտիմ օլընմըշ տըր․

—Գա իրատէի Սէնիյէ միւճիպինճէ սաքէրի մէվգիլէրտէ ինշա օլընաճագ Թէրսանէ գըշլալէրինին մէսարիֆը ինշաիյէսի իչիւն օլան 700000 քիւսուր ղըշ․ Մալիյէ Նէզարէթինտէն միւլայէմէթլէ իւզրէ հէվալէթէն Թէսվիյէ գըլընմըշ տըր․

—Եվգաֆ Նէզարէթինտէն Հալէպէ սու կէթիրիլմէք իւզրէ մահալլի միւթէպէրանընտան Նաղրուլլահ Անթաքի էֆ․ Թարաֆընտան իմթիյազ Թալէպ օլընմագլա, քէյֆիյէթ՝ Նաֆիա Նէզարէթինէ հավալէ վիլայէթինտէն իսթիլամ օլընմըշ տըր․

—Սէլանիքտէն իշար օլունտըղընա կէօրէ, Աթինա միւմէսսիլլէրինտան Մ․ Լէօնիտաս Գօնսթանթինօս՝ Սէլանիք հարիճինտէ միւհէթերէք օլան Րում ուլու քիլիսէսիյլէ, մէրխասախանէսինի, խասթախանէյի, ժիմնասա մէքթէպինի վէ պիր տէ խանէյի (չալիպա գօնսօլօս իչիւն) 12300 լիրայա ինշա իթմէք իւզրէ Սէլանիք Րում ճէմաաթը վէքիլլէրիյլէ ագտը մուգավէլէ էյլէմիշ, վէ պու պապտէքի Թէահհիւտինի Թէմամէն իֆա իտէճէյինէ տաիր 500 լիրա քէֆալէթ ագչէսի վազ իթմիշ տիր․ Ճէմաաթը մէրգումէնին 15000 լիրասը օլուպ, պէտէլը ինշաաթ չըգտըգտան սօնրա պագը գալաճագ 2700 լիրա իլէ միւքէմմէլ պիր գըզ մէքթէպի տախի ինշա օլընաճագմըշ․

—Թրապիզօն վիլայէթինտէն Տախիլիյէ Նէզարէթինէ չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Ջարչամպա էհալիսինտէն վէ էչգըյատէն Մանուկ օղլու Կարապէտ, Մինաս օղլու Մինաս, գարընտաշը Օհաննէս վէ Պօղօս Նամ էչխաս՝ քէնտիլէրինի տէրտէսթ իչիւն սէվք օլընան սաքէր միւֆրէզէսի իւզէրինէ գուրշուն աթմալա պաշլատըգլարը ճիհէթլէ, պիլմուգապէլէ Մինաս վէ Պօղօս գաթլ իտիլմիշ վէ րէֆիգլէրի տէ Թաագիբ իտիլմէքտէ պուլընմըշ տըր․

—Թ․ հ-րի-տ-ըն պէյանընա կէօրէ, Ագսէրայ Թրամվայ սթասիօնը մէմուրը Գօսթաքի՝ պիր զամըն Թըրամվայտա ունուտըլտըղընը տիւնքի նիւսխէմիզտէ եազտըղըմըզ բարա չանթասընը սահիպի վէրտիկինտէն նաշի, տէրունինտէ պուլընան 1000 քիւսուր ղըշ՝ մէրգում Գօսթաքիտէն Թագտիրէն գարար վէրիլմիշ, իհտալարընըն իպրազընա Թէշէքքիւր օլունմըշ տըր․

—Սէրսէրի նիզամնամէսի մուճիպինճէ, տիւն սապահլայըն վէ սէրսէրի մագուլէսինտէն 48 քիշի՝ Զապթիյէ Նէզարէթի մարիֆէթիյլէ ուզագ մահալլէրէ Թարտ օլունմըշլար տըր․

—Պէյօղլունտա Ագա համամընտա Ֆրէրլէր մէքթէպինին աշճըսը Մ․ Ժօրժ Գօսթարա՝ էվվէլքի կէճէ սաաթ 2 բատտէլէրինտէ Թէբէ պաչընտա Գապրիսթան սօգագընտան կէչէր իքէն 2 քիշի իւզէրինէ հիւճում իտուպ, պիրիսի՝ պուչագլա պօյնունա վուրաճագը սըրատա մէրգում՝ էլինի գարշըլայըպ բարմագլարը մէճրուհ օլմուշ վէ օ սըրատա տիկէր էլլէ բարա քէսէսինի չըգարըբ խըրսըզլարա վէրմիշ օլմագլա, խապիսլէր՝ քէսէյի ալըբ ֆիրար իթմիշլէր տիր․

—Իզմիրտէ լավանթաճըլըգլա մէշղուլ օլան Ալէմանիա Թէպաասընտան Գլարա հիբշ՝ ընամընտա պիր գըզը՝ պու քէրրէ Թէլէֆը նէֆս էյլէմիշ տիր․

Մէրգումէ՝ Աթինատա զէվճի օլան պիր Ֆրանսըզ իլէ պէրապէր էվինէ պու սէնէսաթթլա մէշղուլ իքէն, զէվճի՝ պիր գաչ սէնէ ագտէմ վէֆաթ իթմէյլէ, օ սըրատա Գ․․․ Նամընտա պիրի՝ Իզմիրտէ էյի իշ կէօրէճէքլէրինի պէյանըլա մէրգումէյի պիլ իզֆալ Իզմիրէ կէօթիւրմիւշ վէ իպթիտա իշլէրի էյի կիթմէկ, մուախխէրէն պօզուլմըշ պաշլադըգտա օրթաղը Գ․․․ պրագըբ սավուշմուշտըր․

Գլարա հիբշ՝ պիր Թագըմ պօրճ ալթընտա գալմագլա, տիւքքեանընը գաբայըբ, Թէլէֆը նէֆսէ գարար վէրմիշ, վէ Գարուքէսի սօղաղընտա պիր խանէյէ գաբանարագ սաթըն ալտըղը ֆօսֆօրը կէչէն ճումաա կիւնիւ աղզը աղզը իճմէյէ պաշլամըշ վէ էրթէսի կիւն միւթէէսսիրէն վէֆաթ էյլէմիշ տիր․

Մէրգումէ՝ Ալէմանիա գօնսօլօսլուղըլա Աթինա միւտտաիի ումումիլիկինէ պիրէր մէքթուպ եազըբըբ կիտի, եազըլ օտասընտա պըրագմըշ պիր Թէզքէրէտէ տախի «Նամուսումըզտան գուրթուլմագ իչիւն էօլիւյօրըմ, իւզէրիմտէքի էլպիսէմլէ կէօմիւլմէմի արզու իտէրիմ» տէմիշտիր․

—Իզմիրտէն մաթպաամըզա եազըլտըղընա կէօրէ, Րուսիա սէֆիրի Մ․ տը Նէլիտօֆ՝ չէհրիմիզ մէշհուր պանքէրլէրինտէն Մ․ Սթէֆանօվիչին վաբօրը մախսուսընա բաքիպէն բազար էրթէսի կէճէսի սապահա գարշը Իզմիրէ միւվասալէթ իտուպ, էվվէլճէ խասսաթէն Թէհիյէ իտիլմիշ օլան տէմիր եօլ վակօնընա բաքիլ օլարագ սալը սապահըը չէհրը մէզքիւրտէն Լէֆքէյէ գատար կիթմիշ, վէ տիւն սապահ գատար հէնուզ Իզմիրէ ավտէթ էյլէմէմիշ տիր․

Բէզալիք Իզմիր մութասարրըֆըն վէրտիկի մալումաթա կէօրէ, սալը կիւնիւ Լէֆքէտէն Իզմիրէ վարիտ օլաճագ տէմիր եօլ գաթարը՝ Պէօյիւք Տէրվէնտ գուրպինտէ խաթթտան չըգմըշ օլմագլա, պիր գաչ սաաթ կէճիքիփ սալը ագչամը չէհրը մէզքիւրէ միւվասալէթ իտէպիլմիշ, վէ կէճէլէյին եօլըն տէվամ իտուպ տօղրուճա հալտար Բաշիյա ամիմէթ էյլէմիշ տիր․

ԿԱԶԷԹԱ ՍԱԹԸՐԼԱՐԸ

Տիւնքի Սաատէթ պէրվէճէ աթի օգունմըշ տըր․

«Կազէթա սաթըրլարը հագգընտա պու քէրրէ պիր գարար իթթիխազ օլընմըշ տըր․ Զաննըմըզա կէօրէ, գարարը մէզքիւր՝ պէք միւնասէպէթսիզ օլուպ, չէհրիմիզ մաթպուաթընա տախի մազարրաթը ազիմէյի մուճիպ օլաճագ տըր․ Մէրգումըն Ֆագիր Էնաֆըն քէօբրիւ իւզէրինտէ վէ վաբօրլարըն էանընտա աչըգտա սաթըլար իւզէրինտէ կազէթա սաթմալարը մէն օլընմըշ տըր․ Մամաֆիհ քէօբրիւ մէմուրլարը՝ մէրգումլարըն կազէթա սաթըրլարընըն վէրմէքտէ օլտըգլարը 10 բարա քէօբրիւ միւրուրիյէսինի ալմայըբ, վէ լազըն հագլարընտա իթթիխազ օլըրան մէհարիյէթ գարարը զաբըթլի քէնտիլէրինէ պիլտիրմէմէքտէ իմիշլէր․

«Էն գիյմաթլի չայլար թէաննիւլ վէ հաթթա էն զիյատէ հազըր էտլի չուրբաս տըր քի, կազէթա սաթըրլարը՝ խուսուսա էաղ մէվսիմինտէ քէնտի կէչիմլէրինի չըգարտըգլարը պիր մարզը ավ իւզրինտէ տուրմագ սուրէթիյլէ պիլէ հալտէ, Թէնինիրէր՝ Նարը միւսաատէ օլարագ քէօբրիւ իւզէրինտէ սաֆալարընը վէ էքսէրիա սախթէ օլարագ սագալ միւճադէլէլարընը ալէմ թէչհիր վէ կէչիմ տէօնէնլէրի իղաճ իթմէքտէ, վէ պունը տա քէօբրիւ միւրուրիյէսինի Թէէտիյէ իթմէքսիզին իճրա էյլէմէքտէ տիրլէր․

«Հէր քէսէ մագպուլ պիր սէնաաթը իճրա իթմէքտէ օլան կազէթա սաթըրլարը ալէյհինտէ պէօյլէ պիր մուամէլէնին նէ՝տէն իճապ իթտիկի պիլինէմէյօր․ Բէզալիք պու կազէթաճըլարըն հա՞նկը գանունը էօրֆիյէ Թապի օլտըգլարը տախի մալում տէյիլ տիր․

«Պիզճէ էսասէն Թազիյիգտէն իպարէթ օլան պու Թէտպիրին կէրի ալընմասը իչիւն քէյֆիյէթի մէրճիինէ պու գատարճըգ իմամը իֆքիւլիւշ [illegible] Թէնպիհ օլունուր, վէ Թէտպիրլէրին [illegible] լան Նէթիճէնին աքսինի հասըլ կէթիրմէքտէ տիրլէր․»

ԲԻՐ ՐԷԶԱԼԷԹ

Բարիզտէ Բանթիվէր սօգագընտաքի համամ բօլիս գօմիսէրի Գիլէման Թարաֆընտան պիրտէն պիրէ պասըլարագ խիլաֆը ատապ ... մուամէլէ ֆահչիյէտէ պուլընան 20 աատամ Թէվգիֆ օլընմըշ քի, 16սը Ինկիլիզ օլուպ, իսթինթագ վէ մուհաքէմէլէրինէ Ինկիլթէրանըն Բարիզ սէֆարէթինին տէ միւտախէլէսի լազըմ կէլիրէք, իշ քէսպը էհէմմիյէթ իթմէքտէ իմիշ․

(Թ․ հ-րի-տ-ը)

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Աժանս տը Գօնսթանթինօբլ)

ՊՈՒ ԿԻՒՆՔԻ

Պէլկրատ 15 ապրիլ

Գրալիչա Նաթալի՝ սէյահաթ Թասավվուրընտան վազ կէչիփ Պէլկըրատտա գալաճագ, վէ խալընըզ ճէպը վուգուընտա չէհրը մէզքիւրտէն հարէքէթ իտէճէք տիր․

Բէթէրսպուրկ 15 ապրիլ

Կրանտիւշէս Օլկա Ֆէտօրօվնանըն նաշըսի՝ Բէթէրսպուրկ գալէսինտէքի քիլիսէնին իմբէրաթօրլարա մախսուս մահզէնինէ վազ օլընաճագ, վէ Ջարըն էմրի մուճիպինճէ սէրայը իմբէրաթօրիտէ 3 այ խաս Թութէ լաճագ տըր․ Ումումի էյլէնճէլէր 3 կիւն Թաթիլ միւմնուիյէթէ ալընմըշ տըր․

Լօնտրա 15 ապրիլ

Պանգ Նասիօնալ Տըննուազ Նամ Զին պանգասընըն բրօկրամը նէշր օլընըպ, սէրմայէսի 1 միլիօն Ինկիլիզ լիրասընտան իպարէթ տիր․ Իշպու պանգանըն մէճլիսը իտարէսինտէ 2 Զինլի Թիւճճար ագա պուլընըպ, տիկէրլէրի Ինկիլիզ տիրլէր․

Րօմա 15 ապրիլ

Նուվէլ Օրլէան տըրկընը իլէ գօնթ Անթօնէլլինին հայէթտէքի մէմուրիյէթը մախսուսէսի վէ հիւքիւմէթին Աֆրիգա ումուրընա տաիր Նիյաթը հագգընտա Մէճլիսը մէպուսանտա սիւվալլէր իրատ օլընաճագ տըր․

Պէրլին 15 ապրիլ

Բէամ կազէթանըն նէշր իթտիկի էմրը իմբէրաթօրի մուճիպինճէ, պինպաշը Վիսման՝ Շարգի Աֆրիգատաքի գօմիսէրլիք մէմուրիյէթինտէն աֆվ օլընըպ, մումայէյհին խըտէմաթընտան տօլայը իմբէրաթօր Թարաֆընտան քէնտիսինէ մէմնունիյէթը իզհար պէյան օլընմըշ, վէ Շարգի Աֆրիգա վալիսի Նէզտինէ գօմիսէր Թային իտիլմիշ տիր․ Պինպաշը Վիսման՝ Եվրօբատա գալմագ իւզրէ 3 այ միւտտէթլէ մէզունիյէթ ախզ իթմիշ տիր․

Բարիզ 15 ապրիլ

Բրէնս Ժէրօմ Նաբօլէօնըն վասիյէթնամէսինի իճրայէ մէմուր օլանլարըն Ֆիկարօ՝ տա նէշր իթտիքլէրի մալումաթա կէօրէ, մէզքիւր վասիյէթնամէնին տիւնէն սուրէթի իճրա օլընաճաղը կիպի, էվլատընըն Թէզտիգ ու Թէմթիլի՝ վարիսը ումումի բրէնս Լուի իլէ միւթթէֆիգէն վուգու պուլմուշ, վէ միւշարէյլէյհ բրէնս՝ միւթէվէֆֆանըն՝ տէֆնինէ տաիր պէյան իթտիկի սօն արզուսընը Ֆրանսա հիւքիւմէթինէ արզ ու պէյան իթմէյի վասիյէթնամէնին իճրա մէմուրլարընա հէվալէ էյլէմիշ տիր․

Վիէննա 15 ապրիլ

Մէճլիսը այան գօմիսիօնը՝ իմբէրաթօրըն քիւչաթ Նութգընը քէմալը չիւքրանիլա Թաճսին իտէն Թէշէքքիւրնամէ լայիհասընը, վէ բօլիթիգա վէ միւզաքէրաթ բրօկրամլարընը գապուլ վէ Թասվիպ իթմիշ տիր․

Գրիւքսէլ 15 ապրիլ

Էթուալ Պէլճիք պէյանընա կէօրէ, Մ․ Սթանլէյին Գօնկօ վալիլիկինէ Թայինի գարարլաշտըրըլմըշ տըր․

(Աժանս Օթթօման)

Բարիզ 14 ապրիլ

Ճէզաիր իլէ Ինտօ-Զին վալիլէրինին ինթիխապըյլա Օբէրա Թէաթրօսը էտէսի տիրէքթօրընըն Նասըբտան տօլայը պէյնէլ վիւքէլա պիր իխթիլաֆ զուհուր իթմիշ իսէ տէ, պունտան պիր պուհրանը վիւքէլա զուհուրա կէլմէյէճէկի մէմուլ տըր․

Ֆրանսանըն Բէթէրսպուրկ սէֆիրի Մ․ Լապուլէյ՝ պու կիւն մէզունէն Բարիզէ միւվասալէթ իտէրէք Խարիճիյէ Նազըրը Թարաֆընտան գապուլ օլընմըշ տըր․

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բազ․ Ժողով՝ տիւն Գալաթա Խորհրդարանընտա Բաթրիգ Աֆէն․ Տ․ Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինին Նախագահութիւնը վէ Ղազարոսեան Սահակ էֆ․նին Ատենապետութիւնը Թաշքիլէնտա ագտը իճթիմա իտէրէք, սաաթ 12է գատար Թաշրա վէ սաիրէ մէսէլէլէրին րուեէթ ու միւզաքէրէսիյլէ մէշղուլ օլմուշ տըր․

—

Տիւն Տնտեսական Խորհուրդ տախի Գալաթա Խորհրդարանընտա Սէթեան Միհրան էֆ․նին Ատենապետութիւնը Թաշքիլէնտա ագտը իճթիմա իտէրէք, պէր վէճհը աթի գարարլար վէրմիշ տիր․

1․—Էպնիյէ գալֆասը Տէլլալեան Պետրոս էֆ․ Տնտես․ Խորհուրդըն Թավսիյէսի մուճիպինճէ Գանտիլլիտէքի Ս․ Առաքելոց քիլիսէսինին ինշաաթ րէսմի իլէ բարօրթօսընը պիթթամամիհա մէճլիսը մէզքիւրէ Թագտիմ իթմիշ օլտուղընտան, Տնտես․ Խորհուրդ՝ գիւբր օլընան րէսմ իլէ բարօրթօյը Նազարը տիգգաթէ ալտըգտան սօնրա, ինշաաթըն Թէֆէրրուաթընը Թէտգիգ վէ մէսարիֆը ինշաիյէյի Թէտարիք իլէ սէրիան ինշաաթա Թէշէպպիւս իթմէք իւզրէ պիր գօմիսիօն Թէշքիլ իթմիշ, վէ կէլէճէք իճթիմաընտա մէզքիւր գօմիսիօն հէյէթինին տախի հազըր պուլընմասընա գարար վէրմիշ տիր․

2․— Միացեալ Ընկերութիւն մուհասէպաթընըն մուֆասսալէն Թէտգիգի՝ իճապ իթմիշ օլմագլա, տիւնքի Տնտես․ Խորհուրդ նէթիճէի Թէտգիգաթընը պա բարօրթօ Ազգ․ Վարչութիւնա արզ իթմէյէ գարար վէրմիշ տիր․

3․—Բազար էրթէսի կէճէսի Պէյգօզըն Ս․ Նիկողայոս քիլիսէսինտէ վուգու պուլան սըրգաթ հագգընտա քիլիսէի մէզքիւր Թաղ․ Խորհուրդը Ատենապետի Թարաֆընտան պազը իզահաթ վէրիլմիշ օլմագլա, Տնտես․ Խորհուրդ՝ պու իզահաթը իսթիմա իթտիքտէն սօնրա, քէյֆիյէթի Պաշտօնական Ծանուցումիա իլան իթմէյէ, վէ ալըբ էմա պիր տէ Շրջաբերական Թահրիրիյէ, պունտան ագտէմ 1890 սէպթէմպրը 15 Թարիխլի կէօնտէրիլէն Թահրիրաթըն մէալինի Թաղ․ Խորհրդարանընա Խաթըր էյլէմէյէ գարար վէրմիշ տիր․ Թահրիրաթը մէզքիւրէտէ, Թաղ․ Խորհրդարանըն Խաարէսինի Թէրէճիհէն իթտիքլէրի քիլիսէլէրին էմվալ ու էշյաասընը հիւսնիւ մուհաֆազա, վէ Ժամկոչլարըն Նամուսլու, միւթէխէսսիս վէ վազիֆէշինաս քիմսէլէր օլմասընա տիգգաթ ու իթինա էյլէմէլէրի՝ մուսահիլէհիմ Թաղ․ Խորհրդարանա չէթիտէն Թավսիյէ օլունմըշ, վէ էկէր պիր տահա պէօյլէ պիր վուգուաթ օլուր իսէ Թաղ․ Խորհուրդլարըն չախսէն մէսուլ օլաճագլարը՝ էսքիսի կիպի պու տէֆաքի Շրջաբերականտա տախի պէյան ու Թէքրար իտիլմիշ տիր․

Գունլարտան միւստա տիւնքի Տնտես․ Խորհուրդ պազը մուհասէպէ վէ վասիյէթ մէսէլէլէրիյլէ տախի իշթիղալ իթմիշ տիր․

* *

Պէյգօզ քիլիսէսի սըրգաթընտան տօլայը տիւնքի Տնտես․ Խորհուրդըն գարարլաշտըրտըղը Պաշտօնական Ծանուցում պէր վէճհը աթի տիր․

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Տնտես․ Խորհրդոյ Ազգ․ Կեդրոնական Վարչութեան․

Անցեալ երկուշաբթի գիշեր գողութիւն մը պատահելով Պէյգօզի Ս․ Նիկողայոս եկեղեցւոյ մէջ գողցուած են Ս․ եկեղեցւոյ սրբազան անօթներն, սկիհ, խաչ, կանթեղ, և ինչ որ կայ արժէքաւոր գանձարանին մէջ․

Սոյն գողութեան աւելի տեղական իշխանութեան և Թաղական խորհրդոյն կողմանէ ամեն ջանական միջոց ի գործ դրուած են գողոնները գտնելու համար, ուստի կը յանձնարարուի բոլոր ազգայնոց որ եթէ եկեղեցական անօթից կամ ինչ և է գոյից վրայ վաճառուած կամ այլ ինչ գործողութիւն մը նշմարեն, հաճին անմիջապէս զարժանն ի գործ դնելով, իմաց տալ Ազգ․ Պատրիարքարանի․

3 ապրիլ 1891

* *

Գօւ պապտէ պու կիւնքի Թ․ հ-րի-տ-տա տախի պէր վէճհի աթի օգունմըշ տըր․

«Պէյգօզտա վաքը էօլան քիլիսէսինէ սըրգա տուխուլ իտէրէք 34 գալէմ, խանի 3983 տիրհէմ (Թագրիպէն 10 գըյէ) կիւմիշ գապլար սըրգաթ օլընմագլա, հէման գապըթա մահալլիյէսէ Թահգիգաթը լազըմէյէ իպթիտար օլընտըղտա, մէզքիւր քիլիսէյէ խարիճտէն սըրգ տուխուլինէ տաիր պիր կէօնա էմարէ օլմատըղը անլաշըլմագլա, մէզքիւր քիլիսէ տէրունինտէ տաիմ սուրէթտէ իգամէթ իտէն Ժամկոչ Խաչիկ՝ մազնունէն Թահթը Թէվգիֆէ ալընարագ իսթիճվապընա իպթիտար օլընտըղտա, մէրգում քէնտիսինին սանտըղը գըրըլարագ 50 մէճիտիյէսի սըրգաթ օլընտըղընը իֆատէ իթմէքլէ իճրաի իճապընա Թէշէպպիւս օլընմըշ տըր․»

ՍՈՒՎԼՆԻՐ ՏԸ ՀԱԼՔԻ

(Հէյպէլի ատա խաթըրասը)

Տօգթօր Մալէզեան էֆ․նին քէրիմէի միւհթէրէմէսի տիւխթէրը մէսրէֆէրէմէ Օրիորդ Սաթինիկ Մալէզեան՝ սահիպէի ֆազլ ու քէմալ օլտըղը կիպի, ֆէննը մուսիգիտէ տախի վուգուֆ վէ մէհարէթը քեամիլէսի պուլընտըղընտան, պու քէրէ բիանօ իւզէրինտէ չալընմագ իւզրէ պալէաաէքի նամ Թաճէնփի միւրէքքէպ պիր Բօլգա Մազուրգա Նօթասը Թանզիմ իթմիշ վէ պու պիրինճի էսէրը մուսիգիսինի բէտէրինէ իհտա էյլէմիշ տիր․

Մումայէյհա մուսիգաչինաս գըզըն՝ պու պիրինճի խամպէսինտէ հէվէսքեարան Թարաֆընտան Թէշվիգաթը լազըմէյէ նաիլ օլաճաղը մէմուլը գավի իտուկի, վէ մէզքիւր էսէրը մուսիգինին Պէյօղլունտա Մ․ Գօմէնտինկէր, Համբուրկօ չարշըսընտա Մ․ Ատամ վէ Բասամ տ'Էօրօբտա Մ․ Պէլլօլինին մաղազալարընտա մէվճուտ ֆիւրուխթա վազ օլընտըղը պէյան օլընըր․

ՄԷՔԹԷՊԼԷՐԻՄԻԶ

ՍԻ°ԽԻ ԻՉԻՒՆ ՄԻ ՏԻՐԼԷՐ

ԻՇ ԻՉԻՒՆ ՄԻ

Գ.

Նէ՞ լիւզում վար տըր, պէրէպէր-լէրինէ եագըն մաճալլէրտէ պիլէ, պէրէպէրլէրինէ պէյնէզէյէն վէ հէման այնի մուտէրրիսլէրին իտարէլէրի թաճթընտա պուլընան հէմ ատի վէ հէմ տէ եուքսէք մէքթէպլէրէ.

Մէսէլա Սթամպօլտա իտարէի միլ-լիյէ մէրքէզի օլան Գումգաբուտա վէ Բաթրիգխանէ գուրպինտէ պիր ... մէվճուտ պուլընմագտա իքէն, անլէրտէ հէր նէ քի տէրս վէրիլմէքտէ իսէ, այնի տէրսլէրին մէքթէպլէրինտէ եագընլարընտա պուլընան Կէտիք Բաշա, Գումգաբու տիշարըսը, վէ Եէնի գաբու քիլիսէ-լէրի մէքթէպլէրինտէ տախի այնը այնընա վէրիլմէսի պիճուտէ զահ-մէթլէրինէ.

Մէզքիւր տէօրթ մէքթէպլէր պիւտճէլէրի պիր եէրէ կէթիրիլիրէք-լէրինտէ, պունըն մէճմուը, սիւս իչիւն իսէ բէք չօգ, վէ իչ իչիւն իսէ բէք ազ տըրլար. վէ պու հալտէ ֆիքիր պիր սէմէրէ հուսուլի մումքինսիզ օլմասա տա, բէք ճիւզի պիր չէյ օլաճագընա թէաճճիւպ իթմէյէ պիր մահալ գալապիլի՞ր մի.

Նի՞չիւն Կէտիք Բաշա, Գումգաբու տիշարըսը, վէ Եէնիգաբու մէքթէպ-լէրի, սըրֆ ատի մէքթէպլէր հալինէ էնտիրիլմէյիպ, պիւտճէլէրին-տէն արթաճագ բարալար Բաթրիգ-խանէ մէքթէպինին պիւտճէսի իւզէրինէ զամմ իտիլմէյօրլար, վէ մէզքիւր մէքթէպ, սահիհէն եուքսէք պիր մէքթէպ հալինէ եուքսէլթ-տիրիլմէյօր.

Սէպէպինի պիլմէզ տէյիլիզ.

Իշին իչինտէ պիր նէվի թէասսիւպ պուլընըյօր.

Նէ Կէտիկ Բաշա, նէ Գումգաբու տիշարըսը, վէ նէ տէ Եէնիգաբու մէքթէպլէրինին իտարէլէրի, քէնտի մէքթէպլէրինին ատի պիր հալէ էն-տիրիլմէսինէ, անլէրըն ֆագըա բարալարը ...սընտէ եուքսէքլիք չէրէֆինի տիկէր պիր մէքթէպէ վէրմէքլիկի, պիր քիւչիւքլիւք ատտ իթմէքտէ տիրլէր.

Իշթէ մէսէլէ պունտա տըր.

Թէգատուտ վէ հիչ տէյիլ իսէ միւսավաթ զայրէթի, ֆիկիրլէրի, զայրէթլէրին էն մուգատտէսի տիր. վէ ասլա չիւպհէմիզ եօգ տըր քի, պակտանտէ զիքր էյլէտիյիմիզ պիր նէ-վի թէասսիւպ տէ, պու նազիքէ տուղուտան թէվէլլիւտ իտէյօր.

Ֆագաթ թէգատուտ վէ միւսավաթ գապիլ օլմատըղը հալտէ, եէրինէ ֆայտասընտէ չէրիք պուլունըլաճագ պիր տիկէրինին թէգատումիմինէ մանի օլմագ տախի, թէասսիւպին էն չարըրըգ վէ էն միւզիրր թարաֆը տըր.

Գապիլ իճրա օլմայան չէյտէն, ֆայտէլի պիր նէթիճէ հուսուլէ կէթիրիլէմէզ.

Իչին գապիլի իճրա թարաֆը տախի, հէր հալտէ Բաթրիգխանէ քիլիսէսի մէքթէպինին տիկէրլէրտէն թէֆրիք իտիլէրէք, անլէրին մուավէնէթի իլէ եուքսէք պիր հալէ վասըլ գըլընմասընտան իպարէթ տիր. վէ պու պապտէ պագը թէճրիւպէլէր վուգու պուլմուշ իսէ, պու թէճրիւպէլէրին պօշա կիթմիշ օլտուգլարը տա, սըրֆ օ տէտիրմիզ մուգըլըր թէասսիւպտէն հուսուլէ կէլմիշ տիր քի, կիւյա խայխաճանէ պիր տուլղուտան թէվէլլիւտ իթմիշ իքէն, մագսըրաթը քիւլլիէյի մուճիպ օլմագտա պուլունտուղը աչիքեար կէօրիւնմէքտէ տիր.

Կէտիկ Բաշա, Գումգաբու տիշարըսը, վէ Եէնիգաբու մէքթէպլէրի, Բաթրիգխանէ քիլիսէսի մէքթէպի իլէ պիր նէվի չէրիքլիք հալինէ կէթիրիլտիքլէրինտէ, եինէ պու սօնրաքի տախի էվվէլքիլէրին պիր գըսմը օլմուշ օլուր. եանի անլէրին տախի եուքսէք սընըֆլարընա մախսուս պուլունտուքլարը.

Շէօյլէ քի, մէզքիւր իւչ մէքթէպլէրտէ, մատամ էօյլէ իչիւն բէք պէճիտ օլան Էրմէնիճէ, Թիւրքճէ, իլմի բազգամ, վէ Ֆրանսըզճա վէ Ինկիլիզճէ տէրս վէրիլիփ, չակիրտլէր 14-15 եաշլարընա վասըլ օլտուգլարընտա, մըզտարը քիֆայէտէ անլէրին պու-պիւ թարաֆլարընը թաճսիլ իտէպիլիրլէր.

Սընըֆի մէզքիւր, ֆիլիյաթ տիւնեասընա գատէմ պասաճագ սընըֆըտըր.

Վէ էկէր պիր չակիրտ օ սընըֆտէ մէքթէպտէն խուրուճ էյլէմէյէ մէճպուր եախօտ արզուքէշ պիր հալտէ պուլընմագտա իսէ, էօյրէնմիշ օլտուղը չէյլէր քէնտի էզմէք բարասընը չըգարմայա քիֆայէթ իթտիքտէն պաշգա, էկէր իսթիտատ վէ մէյլի վար իսէ, զաթէն էտասալարը գավիճէ գուրուլմուշ օլան Էրմէնիճէյի, Թիւրքճէյի, իլմը բազգամը, վէ Ֆրանսըզճայը եախօտ Ինկիլիզճէյի տահա զիյատէ իլէրիլէտէ կէօթիւրմէյէ քէնտի քէնտինէ տէ մուգթէտիր օլապիլիր, վէ անլէրին խարիճինտէ պուլընան սաիր իլմլէրի տախի, եինէ քէնտի պաշընա տա քիֆայէլար օգույարագ թաճսիլ իտէպիլիր.

Վէ օնլար քի, օն տէօրթ օն պէշ եաշլարընտան սօնրա տախի մէքթէպէ տէվամ էյլէմէք գօլայլըղընա մալիք վէ հավէսքեար պուլընմագտա իսէլէր, Կէտիք Բաշա, եախօտ Գումգաբու վէ եախօտ Եէնիգաբու մէքթէպինտէն խուրուճ էյլէտիքլէրինտէ, եուքսէք յէրլէրէ թային գըլընաճագ օլան Բաթրիգխանէ քիլիսէսի մէքթէպինէ տուխուլ իտէպիլիրլէր. վէ զաթէն մըզտարը քիֆայէտէ պու-պիւ թարաֆլարընը էօյրէնմիշ օլտուգլարը իլմլէրի բէք զիյատէ իլէրիլէտէ կէօթիւրէճէկլէրի կիպի, իլմը ճօղրաֆիանըն, իլմը ֆէլսէֆէնին, թարիխը մէզահիպին վէ թարիխը ումումինին, չիմի, ֆիզիգին վէ սաիրէնին վէ սաիրէնին հէր պիր քէօչէ պուճագլարընը, խութէպլէր կիպի էօյրէնէպիլիրլէր, վէ անլէրի բէք մուքէմմէլ սուրէթտէ թաճսիլ իտէպիլմէք իչին, պէյլէնմէքլէրի սիննէ գատար մէքթէպտէ տախի գալապիլիրլէր.

Իշթէ սահիհ ալիմլէր եէթիշտիրմէքլիկին, գապիլը իճրա թարաֆը պու տըր. Նասըլ քի, օն տէօրթ վէ օն պէշ սիննլէրինտէ, օրթա ֆագաթ մուքէմմէլ պիր թալիմ ու թէրպիյէյէ մալիք պու-պիւ տէլիքանլըլար եէթիշտիրմէքլիկին պու-պիւ թարաֆը տախի, ատի հալտէ պուլընան լիւզումլարը օլան մէքթէպլէրիմիզ քէնտիլէրէ չայան մէվգըյա էնտիրիլմէքլէրի իլէ օլապիլիր.

Ֆագաթ նէ՞ տիր չիմտիքի թութտուղումուզ թարիգին ընքլը սահիհի.

Պիր գաչ խուսուսի մէքթէպլէր միւսթէսնա թութուլտուղլարը հալտէ, պագը գալան քիւլլիէթի, նէ եուքսէք մէքթէպ տիրլէր վէ նէ տէ ատի մէքթէպլէր. վէ պու տախի, իգթիզայը հալէ կէօրէ հէմ եուքսէք վէ հէմ տէ ատի մէքթէպլէր իտարէ իտէպիլէճէք բարամըզ, մուտէրրիսլէրիմիզ, էֆէնտիլէրիմիզ, վէ զայրէթը ումումիյէմիզ մէվճուտ պուլընտըղը հալտէ օլույօր.

Վէ պու կիտիշլէ, նէ միւքէմմէլ ալիմլէր, վէ նէ տէ պու-պիւ տէլիքանլըլար եէթիշտիրէպիլէճէք օրթա թալիմ մուսթաթ ատէմլէր, հէր իքիսինի տախի մէյտանա կէթիրէմէյէճէք միւնթէզիր տուրօյօրըզ.

Տէգգաթ իտիլէճէք պաշլըճա պիր խուսուս տախի չու տըր քի, ալէլէքսէր հէր մէքթէպտէ տէվամ իտէն միւտէրրիսլէրիմիզ, էքսէրիյէթլէ այնի զաթլար օլուպ, պիր մէքթէպտէքի տէրսլէրինի պիթիրտիքլէրինտէ, պիրիպիրլէրինէ եագըն մէկնա մէքթէպլէրէ, զաթէն տէ պէտկա պիր չէյ օլմայըպ, եալընըզ եէնիյէլէրի պիրիպիրլէրինտէն այըրըլըյօր. եանի ֆիլան մէքթէպին պիր տէրս օտասը, տիկէր պիր մէքթէպին տէ ալըրճա այնի տէրս օտասը հալինտէ պուլընմըչ օլույօր.

Ֆագաթ հէր իքի մէքթէպլէր տախի այնի միւտէրրիսէ պիր պիրէ կէնիշէ մաաշ վէրէմէտիքլէրինտէն, միւտէրրիսլէրին խըտմէթի, տաքթա պիր ֆէտաքեարլըգ՝ եանի տիւշիւքլիւքլէրը մագամընա կիրմիշ օլույօր, քի պու հալտէ, անլէրին կէնչլիքճէ վէ պագիտէն տէ քէյֆիլէրինէ կէօրէ հարէքէթ իթմէլէրի նէթիճէսի հուսուլէ կէլիր.

Հալ պու քի, էկէր մէքթէպլէրիմիզ պիլֆիիլ իքի գըսմա թաճսիլ իտիլիրլէր իսէ, հէմ ատի մէքթէպլէրիմիզ միւտէրրիսլէրինին մըզտարը էքսիլիչ լազըմ օլանլարա զիյատէ եանի մըզտարը քէաֆի մաաշ վէրիլիր վէ օնա կէօրէ տէ քէնտի խըտմէթլէրինէ պիր հազզը քեմիլէ գազանըլմըշ օլուր, վէ հէմ տէ միւտէրրիսլէրին ազըլըղընտան թասարրուֆ (էգօնօմի) իտիլէն բարա եուքսէք մէքթէպլէրին պիւտճէլէրինէ զամմ իտիլէրէք, անլէրտէ խաթիրխաճ իտիլէն միւտէրրիսլէրէ տէ մըզտարը քէաֆի մաաշ վէրիլէպիլիր. եախօտ չիմտի միւսաատէի նազարիյէ պուլունմատըղը իչիւն պագճէն իքինճի տէրէճէտէ միւտէրրիսլէրէ գանաաթ իթմէք լազըմ կէլմէքտէ իքէն, օլ վագըթ ալէսսէվիյէ պիրինճի տէրէճէտէ միւտէրրիսլէր իսթիխտամը, թաճթը թէէմինէ ալընմըշ օլուր.

Վէ պիլի՞րմիսինիզ քի, լազըմ միւտէրրիս վէ լազըմ պիր մաաշ օլտուղընտա նէ՛ գատար պէօյլէ պիր ֆարգ հուսուլէ կէլէպիլիր.

Էվվէլճէ գըսսա սուրէթտէ սէօյլէյիլմ քի, մէքթէպլէրին մագսատը ասլիլէրի օլան իլմ ու թէրպիյէ ճիհէթի եալընըզ պունա մէրպութ օլուպ, լազըմ միւտէրրիս վէ լազըմ մաաշ օլմատըղը հալտէ, օ իլմ ու թէրպիյէ տախի, սըրֆ խայալի պիր չէյ օլմուշ օլուր.

Իշթէ չիմտիքի հալիմիզ պու տըր. վէ իսթիգպալլէրինէ մէսուլ պուլունտուղըմըզ մէքթէպ չակիրտանըմըզ տախի, պիզիմ եանըլըշ հէսապլարըմըզա գուրպան կիթմէքտէ տիրլէր.

Մէսէլա ֆարզ իտէլիմ քի, միգտարը պիր Ֆրանսըզճա տէրս իչիւն մաահի 1000 ղրշ. մաաշլը պիրինճի սընըֆտա պիր միւտէրրիս իսթիխտամ վար տըր.

Ֆագաթ ատի մէքթէպլէրիմիզտէ ֆագըր չօգ տէրսլէրիմիզ վէ պինաէն ալէյհ լիւզումընտան զիյատէ միւտէրրիսլէրիմիզ պուլունտուղը իչիւն, հիչ պիր միւտէրրիսէ տախի օլ գատար բարա վէրիլէմէզ.

Եուքսէք մէքթէպլէր հալինէ թաճվիլ իթմէք իսթէտիքլէրիմիզ մէքթէպլէրին տախի, տիկէրլէրինտէն մուավէնէթ կէօրմէտիքչէ պիւտճէլէրի միւսաատէ իտէմէյէճէքլէրինտէն, անլէրտէ տախի պիրինճի սընըֆտա միւտէրրիսլէր իսթիխտամ իտիլէմէզ.

Պու հալտէ, 1000 ղրշ. լըգ միւտէրրիսին եէրինէ, 3-400 ղրշ. լըգ վէ տահա ուճուզ միւտէրրիսլէր թային իթմէք լազըմ կէլիր. եախօտ 1000 ղրշ. տէյէրի պուլընան պիր միւտէրրիսէ 3-400 ղրշ. տան զիյատէ բարա վէրիլէմէյէճէկինտէն, պունա րազը օլան պուլընսա տախի, քէնտի խըտմէթի տէրէճէսինի՝ իւճրէթինին տէրէճէսինէ էնտիրէճէյի, իսթէտիյի վագըթ կէլիպ իսթէտիյի վագըթ կէլմէյէճէյի, վէ նիհայէթ պիր իհսան մագամընտա տէրսլէրինէ տէվամ իտէճէյի թապիի օլտուղընտան, պունըն տա նէթիճէսի, էվվէլքինտէն ֆարգլը պիր չէյ օլամազ.

Իմտի, չակիրտանըն միւքէմմէլ սուրէթտէ թաճսիլի իլմ ու թէրպիյէ էյլէմէսի մագսատլարընըն սէմէրէլէրի, նէ՛րէլէրէ էնմիշ, վէ պիչարէ չակիրտանըն հալը իսթիգպալլէրի տախի, նէ՛ գատար գարանլըգտաթիրլէր կէօրմիշ օլուր.

Տիկէր պիր հիսապ տախի չու տըր քի, մէսէլա 1000 ղրշ. լըգ միւտէրրիսին եէրինէ 400 ղրշ. լըգ միւտէրրիս թային օլունտըղընտա, պու սօնրաքինին իգթիտարը՝ մագսատէ քիֆայէթ իթմէյէճէկինտէն, վէ հաթթա մազարրաթը տախի օլապիլէճէկինտէն, տիմէք օլուր քի օ 400 ղշ. հիչէ սարֆ օլընմագտա տըր, վէ 400 ղրշ. 1000 ղրշ. տան թէնզիլ իտիլտիկինտէ, 1000 ղրշ. լըգ միւտէրրիսին մաաշը տա, ֆիլէն 600 ղշ. ա կէլմիշ օլուր.

Անճագ, ատի մէքթէպլէր իլէ եուքսէք մէքթէպլէր, եէգտիկէրինտէն թէֆրիք իտիլտիկինտէ, հէմ ատի մէքթէպլէրին տէրսլէրի ազալարագ, կէրէք չակիրտանա միւքէմմէլ պիր տէրս վէրիլմիշ օլուր, վէ կէրէք՝ բարալարը աղ գալաճագ օլան միւտէրրիսլէրէ տէ լազըմ մաաշ վէրիլէպիլիր, վէ հէմ տէ, ատի մէքթէպլէր իտարէսինտէն թասարրուֆ իտիլէճէք բարալար՝ եուքսէք մէքթէպլէրին պիւտճէլէրինէ զամմ իտիլէրէք, օ եուքսէք մէքթէպլէրտէ տախի, չակիրտանըն հազըրլարը օլան տէրէճէյէ մուվաֆըգ միւքէմմէլ տէրսլէր վէրիլմէսի գապիլ օլապիլիր.

Խուլասաթիւլ քէլամ քէնտիմիզի ալտաթմամագ, վէ հիչ տէյիլ իսէ չիմտիքի վէ չիմտէն սօնրաքի մէքթէպ չակիրտլէրիմիզին հալը իսթիգպալլէրինի թէհլիքէ իթմէք իսթէր իսէք, իշթէ գապիլը իճրա օլան թարաֆ պու տըր. վէ Կէտիք-Բաշա, Գումգաբու տիշարըսը վէ Եէնի-Գաբու մէքթէպլէրի իլէ Բաթրիգխանէ քիլիսէսի մէքթէպի հազգընտա եազտըգլարըմըզ, սաիր մէքթէպլէրիմիզ ումումիյէթի իչիւն տէ, այնը այնը նա պիր նիսպէթլէ օլապիլիր.

ՄԱՆԻՊՈՒՐ

Մանիպուր նահիյէ հիւքիւմէթի՝ հինտիսթան վալիսինէ եագտըղը պիր թաճրիրաթտա, մարթըն 22սինտէ Ինկիլիզ զապիթանըն Մանիպուրա մուվասալէթ իտիպ քէնտիսինին վէ պիրատէրլէրինին բէսմը գապուլէ կիթտիքլէրինի, վէ պիր սաաթ պէգլէտիքտէն սօնրա զապիթանըն Սէնաբաթի նամ զաթը իսթէյիփ քէյֆիսիզլիկի հասէպիլէ կէլէմէտիկինի, վէ պունըն իւզէրինէ զապիթանըն քէնտիսինի (Նահիյէ) տախի կէօրմէք իսթէմէտիկի ճիհէթլէ խանէսինէ տէօնտիւքլէրինի, վէ բէսմը գապուտէ լիւզումընտան զիյատէ ասքէր պուլընտուղը՝ էհալինին թէլաչընը մուճիպ օլտուղընը պէյան իթմիչ, վէ պատէհու չէօյլէճէ իֆատէի հալ էյլէմիշ տիր.

«Մարթըն 24ինտէ սապահա պուլընտըղըմըզ հալտէ Ինկիլիզ զապիթանըն ասքէրի խանէմիզին գաբուգօլլարընը թէլէֆ իտէրէք իչէրիյէ տուխուլ վէ իպատէթխանէլէրիմիզի թախրիպ վէ պազը գատըն վէ չօճուգլարը թէլէֆ իթմիչլէր տիր. Մուհաֆազաի աայիչ իչիւն սօն տէրէճէյէ գատար զայրէթ իթտիք իսէ տէ, մուվաֆագ օլամատըգ. Միւճատէլէ էրթէսի սապահա գատար տէվամ իտէրէք, էհալիմիզտէն խայլը թէլէֆաթ օլտուղը հալտէ, զապիթէ վէ պազը Ինկիլիզ զապիթլէրինի ալսէրի սարայա մագթուլ տիւշիւրտիւլէր. Պու վագաատան բէգ զիյատէ միւթէէսսիֆ օլտում. Ֆագաթ թէճավիւզ պիզիմ թարաֆտան վուգու պուլմատը. Թաճթը հիմայէմէ ալմըշ օլտուղըմ Ինկիլիզ ասքէրինին թէպաարը՝ պէյանաթըմըզըն տօղրուլուղընը թաստիգ իտէպիլիրլէր. Պու վագաա՝ Ինկիլիզ զապիթլէրինին ճիւրաթ վէ իսթիլաթըրազլըղընտան նէչէթ իթմիչինտէն, պէնիմ ասլա մէսուլիյէթիմ եօգ տըր».

Հինտիսթան վալիսի՝ իչպու թահրիրաթըն մէալի՝ քէնտիսինին ալտըղը մալումաթա մուվաֆըգ օլմատըղընը, վէ նահիյէ հիւքիւմէթին պու չէյլէրի թէպրիյէ զիմմէթ իչիւն եազմըչ օլտուղընը պէյան իթմիչ տիր.

Մանիպուր հիւքիւմէթի՝ գաբասըլլը չագըրըլը թիւֆէնկլէր իլէ միւսէլլահ 5-6000 ասքէրէ վէ 4 թօբ թօբու իլէ 8 բիրինճ չթօբա մալիք իմիչ.

Լօնտրա բօրլամէնթօսընտա վուգու պուլան պիր սուալէ ճէվապէն խարիճիյէ միւսթէշարը Սըր Ֆէրկիւսըն՝ Մանիպուր զապիթէրի Քէնթօն իլէ 5 զապիթին վէֆաթը սահիհ օլտուղընա, վէ Ինկիլիզ ասքէրինին՝ Գիլմանիտտա Մանիպուրտան 18 միլ ուզագտա Լատանթօն վէ Լոնա նամ մահալլէրի իշղալ իթտիքլէրինէ վէ միւլազըմ Կրանթըն Թամուլ նամ մահալտէ պուլունտուղընա տաիր պիր թէլէկրաֆ ալտըմըչ տըր.

Մանիպուրլըլար՝ Թամուլտա միւլազըմ Կրանթըն մէվգըընա հիւճում իթմիչլէր իսէ տէ, 3 սաաթ մուհարէպէտէն սօնրա բիւսքիւրթ մէճպուր օլուպ բէյզլէրինտէն Սէնարօթի իլէ տիկէր իքի քիչի վէ 40 նէֆէրլէրի թէլէֆ օլմուշլար տըր. Նիւզապէ Բէրօկրա՝ Կրանթըն իմտատընա եէթիշմիշ տիր.

Մանիպուրա կէօնտէրիլէն Ինկիլիզ գուվվէի իմտատիյէսի զապիտանը ժէնէրալ Կրահամ՝ Թամու նամ մահալէ մուվասալէթ էյլէմիշ տիր.

ՍԳՕԹ ԵԱՂԸ

Տէրսաատէթ 13 գէկտ. 1888

Մ. Սգօթ վէ Մ. Պօուն,

Սըրֆաթը ըչմայլէ հասէպիլէ սիզին քիրէճ վէ սօտա իբօֆօսֆիթլի Մօրինա պալըգ եաղընը թէճրիւպէ իթմէէ վէսիլէյապ օլմամագտա իսէմ տէ, սաիր մէօլլա թարաֆլընտան վագը օլան թէճրիւպէլէրտէն վէ քէզա պիզիմ խասթախանէլէրիմիզտէ պազը պէօբլարըա իճրա իթտիրիլմիշ թէճրիւպէլէրտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, սիզին մէզգիւր Թէրքիպինիզ խասթալարա թարաֆընտան գօլայլըգլա ալընմագտա, վէ պիր խայլը զէմանտան պէրու ֆէննը թըպպըն իչտիւ Թէրքիպլէ կէօրմիչ օլտուղը ֆայտէլի մուհասսենաթը թէյիտ իթմէքտէ տիր.

Սէր Թապիպը հազրէթը Շէհրիյարի
ՏՕԳԹ. Լ. Լ. ՄԱՎՐՕՅԷՆԻ ԲԱՇԱ

(228)

ԶԷՎՃ ՎԷ ԳԸՍԳԱՆՃ ԶԷՎՃԷ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ
ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐԿ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ
ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

«Տէյինէ, սէնին նասըլ իւմինէ էմնիյէթին վար իսէ, պէնիմ տէ էօյլէճէ էմնիյէթիմ վար տըր. Խայր, խայր, սէն նէ քէնտին եանըլտըն վէ նէ պէնի եանըլթըրա պիլտին... Ա՛հ, պէն էկէր սէնտէն վազ կէչմէյէ օլսա իտիմ, օ չէյի ասլա եափմազ իտիմ.

Տօգթօր՝ հըզ իլէ.— Պիզիմ էսքի տօսթլուղումուզա մէպնի սէնի իչիւն հէր նէ եափըլմագ իսէ, պէնիմ իչիւն եափմադա ճէսարէթ իտէմէյէճէքտիմ.

Մ. տը Գարմէյլ.— Պանա պէօյլէ սէօյլէյէրէք, պէնիմ բէգ քիւսթախ օլտուղումը՞ մը, պէնիմ քիւսթախլըղըմ ճինայէթ օլուպ միւճազաթը միւսթահագգ օլտուղընը՞ մը անլաթմագ իսթէյօրսուն.

Տօգթօր.— Էկէր սէնի թէքտիր իտէճէք պիր չէյիմ օլսա, Արման, էվվէլա պէն քէնտիմի թաայիպ ու թէքտիր իթմէլիյիմ.

Մ. տը Գարմէյլ.— Պէզ պուրատա սէօզլէրիմիզ իթմիշ տէօրթ քիչինիզ. Էկէր գապահաթը իսէք, Ալլահ պիզի մուհաքէմէ իթսին...

Հանրի Լըվասէօր՝ եաբանի պիր թարզտա.— Էկէր էօլմէմիզ լազըմ կէլիր իսէ էօլէճէյիզ.

Մէլանի.— Ալլահ պիզէ աճըսըն. քէնտի աամալէթինէ էմնիյէթիմ վար տըր.

Մ. տը Գարմէյլ՝ իրի իրի ատըմլարլա օտա տէրունինտէ կէզմէյէ պաշլատը. Պիր տէ նակէհան Մ. Շօվրէնին եանընա կէլէրէք, չիտտէթլէ.— Լագին սէն պիր չէյ եարմայօրսըն, հիչ պիր չէյ եարմայօրսըն... Նէ՞ չէյ իւզէրինէ տիւչիւնիյօրսըն.

Տօգթօր.— Պէքլէյօրըմ.

Մ. տը Գարմէյլ.— Նէ՞ պէքլէյօրսըն. պէքլէտիկին նէ՛ տիր.

Տօգթօր Շօվրէ՝ օմուզլարընը սիլքիպ ֆիւթուրսըզլըգ կէօսթէրտի.

Մ. տը Գարմէյլ՝ քէնտիսինի արթըգ զապթ իտէմէյէրէք սարը ու թէճամմիւլի գայպ իթմէյէ պաշլամըշ իտի.— Պէն տէ պէքլէյօրըմ, վէ պէքլէմէքլիկիմ ուզուն սիւրտիւկինի կէօրիյօրըմ. Իսթէրիմ քի պանա իթտիկին վաատէ իճրա իտէսին. Վալանթինէ, քէրիմէմ, էվլատըմա իթմէտի... Իշթէ սէնտէն պունու թալէպ իտէրիմ, պաչգա պիր չէյ իսթէմէմ... Լագին սէն պունու իչիւն պիր չէյ եարմայօրսըն, պիր չէյ եարմազ իսթէյօրսըն... Սէնին պու իչ կէօրմէքլիկինտէն նաչի գանըմ տամարլարըմտա տօնույօր. պէօյլէ տուրմագ պագըմըգլա մը պու հայաթսըզ ճիսմի ճանլանտըրաճագըսըն.

«Հայտէ պագալըմ, սէօյլէ, սանա, իւմինէ էմնիյէթ իթտիմ իսէ, խաթա՞ մը իթմիչ օլտում. Ճէվապ վէր, ճէվապ իթէրիմ».

Մ. Շօվրէ՝ Թագաթֆէրսա օլմասընտան նաչի թիթրէյէրէք սէրթ պիր թարզտա.— Պէնի րահաթ պրագ, նիհայէթ պէն Ալլահ տէյիլիմ.

Մ. տը Գարմէյլ՝ Թարիֆի նագապիլ պիր թէհէյիճ տոսթունա պագարագ պիր նիտայի միւէյյուսանէ իլէ.— Ա՛հ, անլատըմ, չիմտի անլատըմ... Սէն արթըգ իւմիտինի գայիպ իթտին, սէն արթըգ պիր չէյ եարամազսըն, իւմիտ գուվվէթսիզ տիր, Վալանթին էօլմիւ, սահիհէն էօլմիւ... Սէն Ալլահ տէյիլսին, Ալլահ տէյիլսին սէն.

Մէլանի քէսկին պիր սէտա սալըվէրտի, վէ քէտէրինտէն նաչի տէլի կիպի օլարագ վէ աճ ու ֆիղան իտէրէք կէօզլէրինի գաբատը.

Գօճասը Մ. Լըվասէօր սուս սուս տուրույօր վէ օթուրտուղը սանտալեանըն իւզէրինտէն գըմըլտամայօր իտի. Ջանն իտէրտին բուճ քէսիլմիչ իտի.

Մ. Շօվրէյէ կէլինճէ, մուժտէլէյէսին չէճրէսինտէ եէնիտէն ղամկինլէ պիր թէճասիւրսիզլիք ալամէթի նիւմայան օլուպ, կէօզլէրինի տիքմիչ միւթէմատիյէն միւթէֆֆիքինին պէմայէյա եուզընէ պագըպ տուրույօր իտի.

Մ. տը Գարմէյլ պիր աղ միւտտէթ միւզմէհիլ պիր հալտէ գալտըգտան սօնրա, ճանավար կիպի ինլէյիպ եօգառը տէքիլտի. Ջէհրէսի՝ տէհշէթլի պիր սուրէթտէ պիւզիւլմիչ վէ կէօզլէրինտէ պիր ալըգլըգ վէ եապանիլիք ալէմէթի նիւմայան օլմուշ օլտուղը հալտէ, պօղուգ պիր սէտա իլէ վէ գօլլարընը պիւքէրէք.— Վալանթին էօլմիւչ, էօլմիւչ տիր... Վէ պէն Արման տը Գարմէյլ՝ անը էօլտիւրմիւչիմ տիր Վալանթինի պէն զէհիրլէտիմ, գըզըմըն գաթիլի պէն իմ. Պու նէ՞ տէհշէթլի չէյ.

«Պէն պու չէյի եափտըմ, եափապիլտիմ, Ճէննայը հագգ պունա միւսաատէ իթտի. Ջէհիրի գօյտուղըմ Ալլահ Թէալա նի՞չիւն պանա ղազապ իթմէտի, նի՞չիւն պաչըմա պիր եըլտըրըմ էնտիրմէտի.

«Պիր տօստըն սէօզիւնէ ինանարագ, էօյլէ պիր ճանավարճա ճինայէթ իճրա իթմէկ իտիմ. պէն պիլմէքսիզին կէչմիչ զէմանըն խաթըրալարընը թասհիհ իթմէք գաստընտա պուլընըյօր իտիմ, պէն գըզըմի վէ նամուսումը օլան պիր տատլը խայըրը պիր իչ եարըյօրըմ տէյու գանըն խայըր իտիմ... Աճապա գատըրճաթըմը հաքիքիլէթմէքե՞ մի իսթէյօրըմ, աճապա քէնտիմի բազա չըգարմագա՞ մը չալըչըյօրըմ. Խա՛յր, պէն գադըրճաթըլըմ, պէն կիւնահքեարըմ, պէն րէզիլ վէ րիզուայ պիր ատամըմ. Իշթէ եաբըլտըղըմ օրթատա տըր, կէօզլէրիմ էօլտիւրտիմ... — Ջէվճիլէ ատամ ճիկէրսուզ պիր սուրէթտէ հէյէճանըմա պօղուլմագտա օլան սէօզլէր սէօզլէրինէ տէվամ իթմիչ իլէ.— Պէն նէ՞ իսթէյօր իտիմ, աճապա նէ՞ իսթէյօր իտիմ պէն.

«Ջէվճէմ մատամ տը Գարմէյլ՝ վալիտէնին պիրինտէն կէլէրէն սաաթը ալտը պէնի. պէն պու կէօզէ սօգուլմայանի՞ իմ իտիմ. հագգըմ վա՞ր մը իտի. Խայր. չօճուղը քէնտի վալիտէսինէ իրագ իթմէլի. Պինաէն ալէյհ Վալանթին տը Գարմէյլին՝ ասըլ իսմի օլան Սիւզան—Հանրիէթ Պէրթու իսմինի եէնիտէն ալապիլմէսի իչիւն իքինճի պիր վէլատէթնամէ չըգարմագ լազըմ իտի.

«Պու սուրէթլէ մատամ տը Գարմէյլին նամուսընա խալէլ կէլմէյիպ, պիր քէտէր վէ վալիտէ տէ նաբիլը սաատէթ օլուր վէ սաատէթ էպէտի պոլուր իտի. Ճէննայը Հագգ՝ պու Թէրթիպատըն մէմնուն օլաճագ իքէն, պիզէ գարշը տէօնմիւչ տիր.

«Պէնիմ ֆիքրիմ տահա պաշգա պիր չէյ իտի. Վալանթին պիր տէլիգանլը սէվէր վէ անտէն սէվիլիր իտի. պու տէլիգանլը՝ պէնիմ էվլատըմ տըր. Վալանթին եէնիտէն տօղմուշ իսմինի ալտըգտա, Արման Տէրբէնին գըզըը օլապիլիր իտի. Վէ պիզ գըզը Վալանթինին բէտէրը վէ վալիտէսինէ իսաէ իտէրէք գըզըմըզը զայա իթմէզ իտիք, պէնիմ սէվկիմիզ տէ իքի էվլատըմըզ գալըր իտի.

(Մ-ւ-ղ)

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷ ՄԸԳՏԱՐԸ ԷԳՆԻԹԷ

Տէրսաատէթտէ մէվճուտ խանէլէրին մըգտարը հագգընտա սինքի Սէվլէթտէ ածիտէքի մալիւմաթ կէօրիւլմիւշ տիր․

Տէրսաատէթ շէհրի՝ պիր Թարաֆտան Պէյօղլու վէ ճիվարը վէ Գատըգէօյ գատար Գօղուզ իչինին Բումէլի սահիլի, վէ տիկէր Թարաֆտան Եյուպտա գատար մահալլէլէր իլէ Անատօլու սահիլի տախի տախիլ օլտուղու հալտէ տահըլ Թամամ օլարագ 168000 խանէյի հավի տիր․ Մէզքիւր խանէլէր Թահրիրը էմլաք տէֆթէրլէրինտէ չու սուրէթլէ մուգայյէտ տիր․

			ատէտը խանէ
Պիրինճի	տէրէճէ	խանէ	11000
Իքինճի	»	»	28000
Իւչիւնճի	»	»	60000
Տէօրտիւնճի	»	»	69000
			168000

Զիքրօլունան Թախմինէն 18000 մաղազա վէ տիւքքեան վէ սաիրէյի հավի տիր․

Ատալարտա պուլունան խանէլէրին ատէտի պէր վէճհը ատի տիր․

Միւքէլլէֆ եաղլըղլար վէ սաիրէ	1810
Ատի խանէլէր	3140
Ճէմաան եէքիւն	4950

Սէրայլար վէ ճավամի չէրիֆէ վէ մէֆարէթխանէլէր վէ պէօյիւք սաիրէլէր վէ Թէաթրօլար վէ քիլիսէլէր վէ իպատէթխանէլէր՝ Լէյլի էմլաք՝ իշպու ստաթիսթիգէ տախիլ օլմայըպ, պունլարըն ատէտի տախի պէր վէճհը ատի միւճմէլէն պէյան օլունուր․

Պէօյիւք սէրայը հիւմայունլար	12
Պէօյիւք վէ օրթա մէֆարէթլէր իլէ քիլիսէ վէ սաիրէ	29
Խան համամ վէ մէքթէպլէր	25
Տէվաիրը տէվլէթ	25
Ճէմաան եէքիւն	111

Տէպպաղ վէ կէօմրիւք վէ Փօսթա վէ պէօյիւք քէրխանէլէր վէ պունլարա միւմասիլ միւէսսէսաթ 84․

Իշպու էմլաքըն Թահրիրը էմլաք տէֆթէրլէրինտէ մուգայյէտ մալիւմաթ րէսմիյէյէ վէ տէվաիրը պէլէտիյէտէ իսիլէն լիստէլէրինտէ պուլունան Թային օլունան գըյմէթլէրի՝ պըչհէթէ էն զիյատէ զարիֆ օլարագ ճէմաան 181,574,000 Օսմանլը լիրասը տըր․

Ծէրիտէի Շարքիէ

Ռէֆիքիմիզ Սէրվէթ կազէթասը՝ Տէրսաատէթտէ պուլունան պէօյիւք վէ օրթա մէֆարէթլէր իլէ քիլիսէ վէ սաիրէնին մըգտարընը 29, վէ խան վէ համամ վէ մէքթէպլէրին մըգտարընը 25 տիյէ կէօսթէրմիշ իսէ տէ, պունտա պէք պէօյիւք պիր եանըլըշ օլտուղը աշիքեար կէօրիւլմէքտէ տիր․

ԳԻՏԱԿԱՆ

Թոքախտի նոր դարմանում.— Փոխանցումն այծի արեան մեր մարմնոյն մէջ.— Տօքթէօր Լիպօի հետաքրքրական գործողութիւնները.— Վիրաբուժական համաժողովը.— Վիրաբուժութեան հրաշալիքները։

Մեր մարմնոյն մէջ օտար արիւն մտցնել և մեր տկար կազմուածքին զօրութիւն տալու եղանակն գիտութեան ամենէն հին փորձերէն մին է, և այս մեթոտն դարձեալ նորութեան կարգ անցնելով՝ կուգայ վերջերս զբաղեցնել գիտունները։ Այս անգամ աւելի տարօրինակ ձեւի մը ներքեւ, այսինքն կենդանւոյն արիւնը մարդոյ մարմնոյն մէջ մտցնել․․․․ Տօքթէօր Պէրնհայմ այծեամի արիւնը թոքախտաւորներու փոխանցել կուտայ։ Տեսէ՛ք ինչպիսի եղանակաւ մը։ Մարմարեայ սեղանի մը վրայ այծ մը պառկած է, խեղճ անասունը չը կրնար թեթեւագոյն շարժում մ'իսկ ընել. ամէն կողմանէ իւր մարմինը կապուած կը մնայ սեղանին օղակներուն. միայն գլուխը ազատ թողուած է, միայն գլխուն շարժումները կրնանք նշմարել, որչափ անկանի մը երերումներուն նման։ Այդ դիրքին մէջ որոշակի կը տեսնուի սրտին զարկը, անմիջապէս վիրաբոյժին միջոցաւ բարակ ճեղք մը կը բացուի մորթին վրայ նոյն կէտին մէջ, մկանունքը մէկ կողմ կը ձգուին և երեւան կելնէ սրտի երակը. այդ երակը հաղորդակցութեան մէջ կը դնեն կաուչուկէ խողովակի մը հետ, բարակ և երկայն։ Անասունը հանգիստ և անշարժ է գործողութենէն վերջ, ամէն ինչ ի գործ կը դրուի, երակը կը գոցուի, վէրքը կը դարմանուի, և այծը հանդարտաբար կը վերադառնայ իւր փարախը։ Սեղանին շատ մօտ բարձի մը վրայ նստած է հիւանդ կին մը, բազուկը մերկ և տարածեալ, երկնցուցած իւր բժշկին։ Իւր երակներէն մին եւս բացուած է և պատրաստ կսպասէ կաուչուկէ խողովակին որ գայ լեցնել իրեն մէջ կենսատու արիւնը։ Այս գործողութիւնը շատ դիւրին կը կատարուի, օգնական մը ի ձեռին բռնած է ժամացոյց մը. մէկ վայրկենի մէջ հիւանդը կընդունի 150 կամ 200 կրամ արիւն։ Այսպէս այծը կուտայ իւր արիւնը մարդուն։

Եւ ինչո՞ւ այծին արիւնը կը գործածենք. մինչեւ այսօր մարդէ ի մարդ արիւնը կը փոխանցէր և այս կէտէն չէին հեռացած գիտունները, արդէն փորձերը կը վկայեն թէ կարելիութիւն կայ այս յանդգնութեան մէջ և այծին նախապատուութիւն ընծայուած է, որովհետեւ այծը շատ հեռ միակ անասունն է որ Թոքախտի փոխանցման դէմ կը դնէ։ Գիտէ՞ք թէ Տօքթ. Բիգօ, Պօստոնի բժշկական համալսարանին բժշկութեան ուսուցիչը, ինչ հաղորդած է բժշկական համալսարանին։ Բժիշկը ձեթի մէջ լուծեալ նօւօքէյինի և էփինէֆրինի լուծումներ կընէ իւր հիւանդաց կանակին մէջ, ուսին քովէն։ Ուռեցք և բորբոքում երբեք յառաջ չեն բերեր. գործողութենէն անմիջապէս վերջ, առատ քրտինք յառաջ կուգայ, բայց երկվեցեակ գործողութենէ մը վերջ, հիւանդը կը վերստանայ իր զօրութիւնները, և կը զգենայ․ նստած կը հազայ, և նստած կը թքնէ. Թոքերը կը դադրին մաղաս արտադրելէ. արտաքին յատկանիշներէն զատ այդպէս կերեւի, հիւանդը, ի մի բան, բարեւոքում կզգայ։ Այսու Տօքթ. Բիգօ յաւակնութիւն չունենար բոլորովին բուժած լինելու Թոքախտը. այլ հիւանդութիւնը մեղմացնելու, հիւանդը մխիթարելու համար միակ խնամքն է զոր կուտայ և զայս միայն կը խոստովանի իւր տեղեկագրոյն մէջ։

Վիրաբուժութիւն և բժշկութիւն միշտ իրարու աջակից են. բայց առաջինն աւելի արագ կը քալէ քան երկրորդը. անոր վրայ գաղափար մը առնելու համար, հարկ է մտնել վիրաբուժական ժողովներու մէջ և տեսնել թէ ամէն օր նորութիւնք և գիւտեր ի՞նչպէս կը գործեն, ի՞նչ յեղափոխութիւններ կը յարուցանեն մարդկային մսին նեարդներուն մէջ և թէ վիրաց բուժումը ու գիտութիւնը ո՞րքան կարեւոր է կեանքի համար։

Դեռ անցեալ շաբաթ Փարիզու մէջ տեղի ունեցաւ վիրաբուժական համաժողովը. երեք հարիւր անդամներ եկած էին Զուիցերիայէն, Պելճիգայէն, Ռումանիայէն, Անգլիայէն։ Տօքթ. Թիրիառ Պրիւքսէլէն հետաքրքրական դէպք մը յիշատակեց. 45 տարեկան կին մը իրեն ներկայացած էր. հիւանդը կը փսխէր և որովայնին պնդութիւն ունէր. անոր որովայնին վրայ 15 հարիւրորդամէթր խորութեամբ ճեղք մը բացաւ հռչակաւոր վիրաբոյժը, և աղիքները դուրս հանելով՝ գտաւ ի նոսա աղաւնոյ հաւկթին մեծութեամբ քար մը. աղիքները կարելով՝ կրկին զանոնք իւր դիրքին մէջ դրաւ և չորս օրէն կինը բուժուեցաւ ամբողջովին։ Այդ քարը մաղձային պարկին մէջ կազմուած և աղեաց մէջ ինկած էր ապա։

Սթրազպուրկէն տօքթէօր Պէօքէլ յիշատակեց 140 գործողութիւններ, զորս կատարած էր հիւանդանոցին մէջ հիւանդոտներու վրայ, փոխանակ ոսկունքները ամբողջովին կտրելու և ենթական կաղ ընելու, մսին հիւանդ մասերը կտրած էր, և առողջ մասերը իրարու միացնելով բուժած էր։

Լիոնէն ուսուցիչ Լէոն Թէրիէ՝ ցուցուց կնոջ մը լուսանկարն, որոյ քթին մէկ մասը չունէր մը կտրուած էր․ հինգ շաբթուան մէջ, բժիշկը յաջողած էր բուժել քիթն, և առաջին քթէն շատ աւելի ձեւաւոր և սիրուն քիթ մը շնորհել տարաբաղդ կնոջ, և շնորհիւ տօքթօրին ճարտարութեան, Լիոնցի տիկինը իւր դէմքին վրայ կը կրէ յունական ճշմարիտ քիթ մը։

Ամենէն հետաքրքրականն էր Փարիզէն տօքթօր Միշօի հաղորդած դէպքը. 45 տարեկան կին մը որովայնին ուռեցք մը կընդունէր. բժիշկը բացաւ որովայնը, ճեղքեց ուռեցքը, ուսկից հոսեցաւ կանաչ կէկ հեղանիւթ մը. 16 լիտրի չափ էր հոսած հեղուկը. Ուռեցքին վերի Թաղանթը դուրս հանեց, ձեռները որովայնին խոռոչին մէջ մտուց. կինը ո՛չ լեարդ և ոչ ստոծանի ունէր. Կրկին գոցեց վէրքը, խնամեց հիւանդը, և ամիսներէ յետոյ կրցաւ հաստատել թէ՝ լեարդը կազմակերպուած էր, և այսօր հիւանդը առողջ վիճակի մը մէջ կը գտնուի։

Բրոֆէսէօր Լանըլօկի գանկահատութեան գեղեցիկ փորձերը՝ նրբութին ամենէն հետաքրքրական կողմը կը ներկայացնեն. Նշանաւոր ուսուցիչը ութնամսու փոքրիկ աղջնկանց վրայ կատարած էր իւր այդ փորձերն, որոցմէ մին մեռած էր միայն, այլք մտաւորական տեսակէտով շահած էին։

Աւստրիկ համաժողովին ներկայացեալ խնդրոց կարեւորագոյններն․ ո՞րքան դիւրին է գրչաւ նկարագրել այս գործողութիւններն. և սակայն դժուարին, կարի դժուարինէ ի ձեռին առնուլ գործիները, սպիտակ գոգնոց մը կրել, աներկիւղ, արիւնոտ և անկամակած մտնել հիւանդին, կտրել անոր մարմնոյն … և է մաս, երեւան հանել կենսական գործարաններն, և դարմանել անոնք․ Վիրաբոյժը միայն կը յաջողի այս աշխատութիւնը ի գործ դնել, ճարտար վիրաբոյժը միայն՝ որ վայրկենական արագութեամբ կը ջանայ ամէն ինչ կատարել։ Տօքթօր Թիրիառ մը աղեաց մէջէն դուրս կը հանէ քարի կտորը, Տօքթօր Թերիէ մը քիթ մը կամբողջացնէ, Սանհազեան մը և Քամպուր Օղլու մը միայն գիտեն ստամոքս մը բանալ, վէրքը դարմանել և կրկին գոցել իբրև թէ փայտէ կամ թիթեղէ տուփի մը հետ կըզբաղին, այնքան դիւրութեամբ. Թէպէտ և առաջինն դադրած գործելէ, իւր անունը միայն կը բաւէ կենդանացնելու զինք և անմոռանալի պահելու այն գործողութիւնները վիրաբուժական զորս այնքան յաջողութեամբ կը կատարէր, հայ բժշկաց դասուն մէջ առաջին վիրաբուժի պատիւն ստանալով։

Մ․ Գ․ Մօվեան

ՍԱԹԼԸՃ ԱՐՍԱ

Բումէլի հիսարընտա Արրա Եմին մահալլէսինտէ Մէզարլըղ սօգաղընտա վագը օլուպ, բօղազա գարշը վէ տէնիզէ նազըր պուլունան 400 արշըն միւսաթէնտա պիր խանէ արսասը՝ էհվէն ֆիյաթլա սաթըլըգ օլտուղընտան, իշթիրասընը արզու իտէնլէրին մաթպաամըզը մէչրիֆ իթմէլէրի իլան օլունուր։

3—1

ՌԷՍՄԻ

Էրզրում, Սիվաս, Էնգարէ, Թրաբզոն, Տիյարպէքիր, Մամուրէթիւլ Ազիզ վիլայէթլէրինտէ տախի սայէի հազրէթի Միւլիւքեանէտէ սայիշ պէրքէմալ օլտուղը՝ մահալլէրինտէն վարիտ օլան 1 վէ 2 Նիսան սէնէ 307 Թարիխլի Թէլէկրաֆնամէլէրտէն միւսթէպան օլմուշ տըր։

Սըհհիյէ Մէճլիսինտէն.

Մասուատա զուհուրի խապէր վէրիլէն գօլէրա իլլէթինին ախիրէն իճրա գըլընան Թահգիգաթ նէթիճէսինտէն աալը օլմատըղը անլաշըլմասընա պինաէն, Մասուա միւվարէտաթընա գարշը իսթիհլաթէն իճրասընա ատտէտէ գարար վէրիլմիշ օլան 5 կիւն գարանթինանըն լաղվըլա, անըն էէրինէ միւվարէտաթը մէզքիւրէնին խըթթէի հիճազիյէ վէ Եէմէնիյէյէ Թապիա օլան մէրաքիզը սըհհիյէսինտէ չիտտէթլի մուայէնէի Թըպպիյէյէ մէճպուր Թութըլմասը, վէ հալէպ վիլայէթիյէ պազը վիլայէթը միւթէաճավիրէտէ զուհուր իտիւպ լէհիւլհամտ քեամիլէն միւնտէֆի օլմուշ օլան գօլէրա իլլէթինտէն տօլայը Պէրիէթիւչ Շամ սէվահիլինտէն կէլէնլէրէ պիր միւտտէթտէն պէրու իճրա իտիլմէքտէ պուլունան մուայէնէի Թըպպիյէնին արթըգ իպգասընա լիւզում կալմատըղընտան իլգասը խուսուսլարընա փի 2 Նիսան սէնէ 307 Թարիխինտէ (էվվէլքի կիւն) աղտ օլընան մէճլիսը ումումը Սըհհիյէտէ գարար վէրիլմէքլէ իչթիգալարը իֆա գըլընտըղը իլան օլընըր։

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Գասթամունի վիլայէթի մէճլիսը իտարէսի ազասընտան վէ միւթէպէրանը պէլէտէն Շէմսիզատէ րիֆ․ Մէհմէտ պէյէ՝ մէշհուր օլան հիւսնը խըտմէթինէ միւքեաֆաթէն րիւթպէի սալիսէ,

Իւսքիւտար պիտայէթ մահքէմէսի միւտտէի ումումիլիկի գալէմի պաշ քիթապէթի ինզիմամըյլա միւտտէի ումումի մուավինլիկի՝ Մէքթէպը Հուգուգը Շահանէ մէզունլարընտան վէ Պէյօղլու պիտայէթ մահքէմէսի զապթ քեաթիպլէրինտէն Իհսան պէյէ,

Հիւքեամը սանիյէընտա Եպու Արիշ գազասը գայմագամլըղը՝ միւլհէքիէթիւնտէն Պէյթ իւլ Ֆագիհ գազասը գայմագամը վէքիլի Սալիհ էֆէնտիյէ,

Եանեա վիլայէթինին միւնհալ օլան գայթիյէ իտարէ էմինիլիկի՝ Շէհիր Էմանէթի միւլհագաթը գայթիյէ պալէր իտարէ էմինի մուավինի Արապկիրլի Պէքիր Ֆիքրի էֆ․յէ Թէվճիհ պույուրուլմուշ տըր․

⁂

Թէրսանէի Ամիրէ խըտամաթ գօմիսիօնը րէիսի սաատէթլիւ Հիւսնիւ բաշա հազրէթլէրինէ՝ մէմուր օլտուղը խըտէմաթըն հիւսնը իֆասընտա մէշհուտ օլան մէսաիի պէլիղէ մէզիւնիէն մէֆխարէթինէ մերի Թէմամիլէն 1ինճի Մէճիտի,

Բարիզ Տարիւլ Ֆիւնունը Թըպպիէ ազասընտան էն գըտէմլիսի պուլունան տօքթ․ Մ․ Պրուարտէլ նամ զաթա՝ խալըֆ խահանը սալթանաթը Սէնիյէտէն օլմասընա վէ պէրաթի Թահսիլ Բարիզէ իզամ պույուրուլմագտա օլան Թալէպէնին Թէտրիսլէրի էմրինտէ հիմմէթ վէ մէսաիսի մէշպուգ պուլունմասընա մէպնի Թէպայիւնէ 2ինճի Մէճիտի, վէ էյինէ պու գապիլտէն օլան Ֆրանսա էնճիւմէնը Տանիշի (Ագատէմիա) ազասընտան Մ․ Գուշար նամ զաթա 3ինճի Օսմանի, վէ Սէն-Լուի խաստախանէսի Թապիպի հալլօբո նամ զաթա րիւթպէի մէզքիւրէտէն Մէճիտի,

Ումուրը մէմուրէյէլէրինի հիւսնը իֆասը միւշահէտ օլան գալէրթլէրինէ մեպնի Տուլունը Ուսմանիյէ մէճլիսը իտարէսը քիթապէթի ինզիմամըյլա էվրագ մէմուրը Մ․ Հանրի Լէրիչ նամ զաթա 3ինճի Մէճիտի,

Թէֆթիշը մուհասէպաթ գալէմի միւտիրը մուավինի Մ․ Մարգ Պէրպինեան նամ զաթա 4ինճի Օսմանի,

Ասար Շէվքեթ գօրվէթը հիւմայունը Թապիպի ևւզպաշը ֆիւթուվ․ Խօմէր Ֆուատ էֆ․յէ մունհաճիրին խաստախանէսինտէ ֆախրի օլարագ սէպք իտէն հիւսնը խըտմէթինէ մէպնի 4ինճի Օսմանի,

Մէքթէպը Հարպիյէի Շահանէ պալմըթար ռընըֆլարը էմրազը միւսթէվլիյէ վէ պալմըթար ամէլիյաթ մէքթէպի միւալիմի պալմըթար բինպաշը րէֆ․ Գալիպ էֆ․յէ վէգայիֆը մէմուրէսինի հիւսնը իֆասը միւշահէտ օլան մէճլիսինէ, վէ Նէհաւէնտի միւֆէթթիշը տէրի մէվքի խըտմէթ էտիկի պալմըթար պէօլիւքլէրի ամալէսինտէ Թէրֆի խըտմէթինէ մէքեաֆաթէն 4ինճի Մէճիտի;

Թէրսանէի Ամիրէ սէրմիւհէնտիսը մուավինլիքլէրինտէն Թահսին էֆ․յէ 5ինճի Մէճիտի,

Տէնիզէ տուշէն պիր գատընըն Թախլիսինէ մուվաֆֆագ օլան Սէյֆէ Սէրտէ սէրխալօֆընա մէմուր էրկաճը ֆիւթուվ․ հասան, վէ էյինէ Թախլիսը ճան խուսուսընտա միւշահէտ օլան գալէրթլէրինէ միւքեաֆաթէն խասսա օրտուի հիւմայունը բիյատէ 3ինճի ալայընըն 4ինճի Թապուրը քեաթիպի Մէհմէտ էֆ․յէ իլէ, Թապուրը մէզքիւր քեաթիպի մուավինի սէրվիշէվշ Մէհմէտ, վէ օն պաշըլարտան Ալիյէ պիրէր գըթա Թախլիսիյէ (ճան գուրթարան) մէտալեասը իհսան պույուրուլմուշ տըր։

(94)

ԱՂՋԿԱՆ ՄԸ ՍԻՐՏԸ

Գրեց

ՕՐԻՈՐԴ ԱԼԻՍ

Բուբուլ առանց նիւթական առաւելութիւն մ'ունենալու՝ կը տիրապետէր անոնց վրայ իր բոլոր ձիրքերովը, և որովհետեւ քաղաքակրթութենէ զուրկ մարդիկ հարստութենէ զատ գերազանցութիւն չեն ըմբռնեք, կը պահանջէին որ հաւասարէ առ հաւասար վարմունք մ'ունենար իրենց հետ։ Արթին աղային աղջկանը չէին ներեր որ կիրակի օրերը փոխանակ իրենց հետ փողոցին մէջ Բօֆ խաղալու՝ իր սենեակին մէջ փակուէր կարդալու համար, քանի որ տեղւոյն ամենէն հարուստներուն աղջիկներն անգամ կը մասնակցէին իրենց այդ խաղերուն։ Բուբուլին [illegible] վարմունքը շատ կը տեսնէին իրեն համար, որ հինգ զրշ. օրականէն զատ ապրուստի միջոց չունէր։

Բարեբաղդաբար բնաւ բան մը չէին գիտեր անոր անցելոյն վրայ։ Արթին աղա պատմած էր ամենուն թէ իր աղջիկը որդեգրող անձը մեռնելուն պատճառաւ, չէր ուզեր ուրիշներուն ձեռքը ձգել զայն և ինքն ալ միայնակ ըլլալուն՝ հետը բերեր էր որ իր ծերութեան մէջ անօգնական չը մնայ։

Բուբուլի սիրային յարաբերութիւնները բոլորովին անծանօթ մնացած էին տեղացւոց, և իր Թղթակցութիւնները հօրը անուամբ ըլլալուն բընաւ կասկած տուած չէին մէկուն։

Այդ պատճառաւ նորատի աղջկան շաբաթ օրերու տարօրինակ վըրդովմունքը զարմանք կուտար անոնց։

Սակայն իր բոլոր անձկութիւններովը, հոգւոյն բոլոր եռանդովը բաղձացած Գառնիկի նամակներն ալ առաջուան գրերուն չէին նմաներ հիմակ, հետզհետէ աւելի կարճ, աւելի դատարկ կըլլային կամ բռնազբօսիկ չատախօսութիւններով լեցուն։ Երբեմն երկտող մը [illegible] ի Սօֆիի գորովալից թղթին ստորոտը, շատ անգամ իր բազմազբաղ վիճակին նըկարագրութիւնները, յուսատու խոստումներ սաէպ, խրատներ, միօրինակ սէր մը, բնաւ այն բոցեղէն տենչերը, այն տառապանքի անշէջ կըրակները, որք կարօտակէզ սրտէ մը կը Թուչին կաթկըլտալով դէպ ի սիրոյ առարկայն։

Ալ իր վշտերուն, իր իղձերուն վրայ չէր խօսեր ան, Բուբուլի ցաւերը ամոքել կը ջանար միայն, և ազնուասիրտ աղջիկը չէր ներեր իր մաքին անհաճոյ մեկնութիւն մը տալ այդ տողերուն։ «Զիս չը վրդովելու համար այսպէս կընէ․» կը մտածէր, և ինքն ալ հետզհետէ աւելի զգոյշ կըլլար իր հոգւոյն արտայայտութեանց տալու այն բուռն, աղեկէզ չեշտը, որ կը մաշէր զինքը իր անձնազոհ կեանքին տխուր համակերպութեանը մէջ։

Այն օրն ալ ճամբան քալած ատեն կըսէր ինքնիրեն․ «Եթէ գիտնա՛յ թէ իր սիրոյն մէկ անկեղծ բացադանչութիւնը որքա՛ն աւելի կափոփէ զիս քան իր կարեկցական յորդորները․» Ու այնքան մտազբաղ էր, որ տանը գրան առջեւ հասնիլը չը նշմարելով՝ քանի քայլ չափ առաջ անցնելէ յետոյ ուշադրելով՝ ետ դարձաւ։

Դուռը գոց էր, բայց վրան կախուած չուան մը քաշելով բացաւ զայն։ Ալ ան մութ, սեւ, զաղիր բակը չէր․ դէպի սանդուխը, դէպի խոհանոցը մաքուր, ճերմակ տախտակներ երկնցուցած էին անցուդարձի համար, և երկու քովի պատերը ճերմակ կիրով ծեփուած՝ իրենց վրայ գամուած հասարակ փայտէ դարաններուն մէջ ծաղկալից հողէ ամաններ կը հանգչէին, կակաչներ, ալոէներ, բաղեղներ, զորս ինքը անձամբ ցաներ ու հասցուցեր էր Բուբուլ և կը խնամէր։ Դրանը քովի լուսամուտներուն՝ պատուհաններ, ապակիներ անցուցած՝ ու վարագոյրներ կախուած էին, և ամէն բան կը մատնէր մաքրասէր, վայելուչ ձեռքի մը ներկայութիւնը, որ աղքատութեան մէջ՝ գեղեցկին հնարաւորութեան ապացոյցը կուտար։

Տանը միւս մասերն ալ այսպէս կոկիկ ու մաքուր էին հիմակ. քակուած, փրթած, կոտրած, աղտոտած, մոռցուած բան մը չկար բնաւ։ Ամեն կողմ կը ժպտէր կարծես նայուածքիդ գուարթ ու սիրուն ոչինչով մը զարդարուած։

Բուբուլ ոտքին ծայրերուն վրայ քալելով՝ կամաց մը սենեակին դուռը բացաւ, և միշտ զգուշութեամբ մօտեցաւ բազմոցին վրայ դրուած անկողնոյն, որուն մէջ նստած էր Արթին աղա շատ մը բարձերու կրթնած։

—Ի՞նչպէս ես, հայրս, հարցուց դեռատի աղջիկը՝ ձեռքը անոր ճակատին տանելով։

—Մի՛ հարցըներ, պատասխանեց յոգնած ձայնով մը, ալ չեմ կրնար կոր դիմանար ասանկ միս մինակ նստելուն․․ Ամէն օր է ասիկայ, մինչեւ իրիկուն փողոց նայէ, դիմացի ֆոդուլներուն նայէ, ասոր վերջը ո՞ւր պիտի երթայ. երեք ամիս է չարունակ նստած եմ, տաքէն կեփիմ կոր, կը մարիմ կոր, ամա՛ն, աղջիկս, ճարս տեսի՛ր։

—Վերմակդ առնեմ վրայէդ, հայրս, ըսաւ Բուբուլ քաղցր ձայնով մը. եթէ կուզես, պատուհան մըն ալ բանամ, բայց մի՛ նեղանար, այսօր օդը տաք է արդէն, դուրսը կրակ կը տեղայ կոր, հաւատա՛ որ տունը փողոցէն զով է։

—Ջէնէ դուն ալ դուրս մ'ելլար, սըտեղը նստէ՛, երկու խօսք ըրէ քի սիրտս բացուի քիչ մը, այսօր մէկը չեկաւ, աղքատ հիւանդին երեսը պաղ կըլլայ. ազգականներս, փեսաս անգամ հեռուէն կը նային կոր. ո՞ւր է առջի ժամանակները, հարբուխ մը ըլլայի նէ, եկող դացողէն ատեն չէի գտներ գլուխս վար դնելու․․․․ Ա՛խ, Բուբո՛ւլ, դուն չըլլաս նէ ես ի՞նչ պիտի ընեմ, դուն երթաս նէ ես ի՞նչ պիտի ըլլամ, պարէ առաջ ձեռքովդ ինծի հողը դի՛ր, ետքը քովէս գնա։

Ասոնք ըսելով սկսաւ տղու պէս հեծկլտալ։

(Շարունակելի)

ԵՂԻԱ ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

ԳՐՊԱՆԻ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ԲԱՌ Ք

25,000

Գինի 12 Ղրշ.

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

1891

ՏՊԱԳՐԻՉ ԵՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ
Պ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ
Մուլքած համամ ճատէսի, թիւ 14
Կ ՊՈԼԻՍ

ՌԷԺԻ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Ռէժի աքսիօնլարը մուամէլաթընըն բէշին բարա իլէ իճրասընը թէսհիլ իթմէք իչիւն մէզքիւր աքսիօնլարտան մըքտարը քեաֆի կէթիրթմիշ օլտըղըմըզ, վէ պինաէնալէյհ մէզքիւր աքսիօնլարը բէշին աքչէ իլէ միւպայէա վէ ֆիւրուխթ խուէձէյիմիզ իլան խուէրիմ.

Սարրաֆ
Ա. ՖԱՐՐԱ

Գալաթաատա
Եաղլը քաչա խան Ն° 7 — 30—24

ՕԹԷԼ ՆՕՐՕ

198—Գալաթա Թօփճըլար ճատտէսի—198

Ցովհաննէս Սահակեանըն թահթը իտարէսինտէ

(Տէօրտիւնճիւ սէնէ)

Պօղազ իչի վէ Մարմարա տէնիզլէրի իւզէրինէ նազըր վէ Սթամպօլ չէհրինին մէչհուր մահալլէրի մէրքէզինտէ վագը իշպու օթէլտէ, 1, 2, 3 վէ 4 եաթագլը վէ մէֆրուշաթլը տօնաթըլմըշ օտալար վէ տաիրէլէր՝ եէմէքլէ վէ միւթէտիլ ֆիաթլը քիրայա վէրիլիր.

Սէյյահաթ, խասթա թէտավիսի վէ եա թէպտիլը հավա կիպի սէպէպլէր իլէ Թաշրատան Սթամպօլա կէլէն ֆամիլեալար իչիւն հէր կէօնա թէսհիլաթ վէ րահաթլըգ թէէմին օլընմըշ տըր. Բարիզտէն տիրլեմալը պիր աշչը փօր տախի օթէլին հէզմէթլիք մէմուրիյէթինի տէրեօհտէ իթմիշ տիր.

Օթէլին մէմուրլարը՝ Թիւրք, Էրմէնի, Րում, Իթալիան վէ Ֆրանսըզ լիսանլարընը անլարլար վէ սէօյլէրլէր. 12—9

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 15 ապրիլ

Ինկիլ. Էսհամը Ինկ. Լիր.	96·12
Օսմ. Էսհամը աչըքտը	18·87
» » գարանտը	18·84
» » Սէրի Ա	43·¼
» » » Պ	23 ¾
» » » Ս	18·⅞
Օթօման 1871	097·¼
Օսմանլը Պանգասը	14 37
Րուսիա իսթիգրազը	109 ¼
Մըսըր տուրքի մուէթթահըտէ	98·¼
» իմթիյազլը	102·
Տաիրա Սանիյէ Մըսըր	96 ¾
Բօյիւտ իսթիգրազը	103·¼
Պուլկար իսթիգրազը	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	2½·47·40

Բարիզ 15 ապրիլ

Ֆրանս. Էսհ. 3 % ֆր.	94·93
» » 4½ %	105·90
Եէնի Օսմ. Էսհամը աչըքտը	19·10
» » » գարանտը	19·10
Մէսավարը	
Սէրի Պ.	24 03
» Ս.	19·10
Րումէլի շըմէնտօֆէրի	76·
Օսմանլը Ռէժիսի Էսհամը	347 50
» Պանգասը	614 37½
Գրէտի Լիօնէ	781·25
Գրէտի Ֆօնսիէ	1268·75
Ֆօնթուար տ'էսգօնթ	620·
Սիւվէյշ աքսիօնը	2188·
Իթալիա էսհամը	93·80
Մըսըր ֆօնտ. մուէթթահըտէ	496 25
Բուօրէէ Թիւրքի	422 50
Եունան 5 % 1879	456 25
Գամպիօ 3 այ վատէ	25·23

Վիէննա 15 ապրիլ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	116·60
Րումէլի շըմէնտօֆէրի ֆր.	36·10
Օսմանլը Ռէժի աքսիօնը	160·25

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն աքչ. գար.	0·33
» » » էն եիւքսէք	20·35
» » » էն աշաղը	20 32
Պու սապահ աչըլտը գ. ք.	20·32
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	84·16
» » » էն եիւքսէք	84·16
» » » էն աշաղը	84·12
» » » աչըլտը գ. ք.	84·20
Սէրի Ա.	43·10
» Պ.	23·30
» Ս.	20·32
Րումէլի շըմէնտօֆէրի	76 50
Աքչէ ֆարգը	8–
Ռէժիի Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ »	25·

ՊԱՆԳԱ ԱՔՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	9·12
Սթամպօլ պանգասը	6·12
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	6·10
Թրամվայ	5·65

ԱԳՁԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. Բէ.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108·12
Մէթալիք »	109·
Պէշլիք »	102·20
Ալթըլըգ »	102·20
Ինկիլիզ լիրասը	110·15
Ֆրանսըզ ալթունը	87·20
Բօլ	90·10
Իրէմիա ալթունը	81·15
Գորդօն գայմէսի	7·6

ԹԱՄՖԻՑԷ ՔՕԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ	-
50) » »	17·20
100) » »	-
500) » »	-
1000) » »	17 20
10000) »	-

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	109·¾
Բարիզ 3 այ վատէլի	2·90

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 40)

Ծաիր անպարը իչիւն միւպայէա օլընաճագ օլան պիր միլեօն գըյէի ճէտիտ արբանըն պէհէր գըյէսի օթուզ իւչ բարայա թալիպի եօհտէսինտէ օլուպ, Նիսանը րումինին տէօրտիւնճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկի, վէ ալթընճը ճումաա էրթէսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէմինաթ գապուլ օլընաճաղը ճիհէթլէ, իթասընա թալիպ օլանլարըն՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր.

2 Նիսան 307 — 3—2

ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 41)

Լազգիյէ իլէ միւլհագաթընտա պուլընաճագ ասաքիրը Ծահանէ իչիւն միւպայէա օլընաճագ եիրմի իւչ գալէմ էրզագըն իթասընա թալիպ օլան վէ չէրայիթինի անլամագ իսթէյէնլէրին՝ թարիխը իլանտէն իթիպարէն պիր հաֆթայա գատար մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլընըր.

3—1

ՊԷՕՅԻՒՔ ԷՃԶԱ ՏԷՊՕՋԻԹՕՍԸ

ԱԼԷՔՍԵԱՆ

Պահրէյէ նէզարէթը ճէլիլէսի միւթէահհիտի

Գաղչէ-Գափուսընտա
ճէլալ պէյ խանը ալթընտա Ն. 2

Մուքէմմէլիյէթինի թալէպ վէ արզուսը մուէֆիգինէ, պու քէրրէ մէզքիւր մաղազամըզա հէր նէվի ֆօթօքրաֆ լէվազըմաթընըն մախսուս պիր շիւպէ թէսիս իթմիշ օլտուղըմըզտան, միւշթէրիլէրիմիզ նէֆասէթը էմթիա վէ կէրէք էհվէնիյէթը ֆիյաթճա մէմնուն վէ խօշնուտ օլաճագլար տըր. Մաղազամըզա էմթիաի մէզքիւրէտէն օլարագ Մօնգօլֆիէն վէ Ֆալլէրին գուրուր ըլագլարը մէվճուտ օլուպ, պունլար Վիէննա վէ Բարիզ սէրկիլէրինտէն ալթուն վէ կիւմիւշ մէտալեալարա նաիլ օլմուշլար տըր. Տէրսաատէթ պուլընան պիլճիւմլէ ըլագլարտան ալէա օլտուգլարընը տաա չէհրիմիզ ֆօթօքրաֆճըլարը թէճրիպէ իլէ թաստիգ էթմիշլէր տիր. Մաղազայի մէզքիւրտէ գէ զա ֆօթօքրաֆա մախսուս օլարագ, «օպժէքթիֆ», «շամպր նուար» վէ «գարթօն», գի ճինս «ալպիւմին» քեաղըտլարը, «բօրթրէն»տէն, պիլլօրտան վէ սէրթ մուգավատան «քիւվէթ»լէր, «ժանիէզիւմ» ֆէնէրի վէ րէնկլի ֆէնէրլէր վէ «շասի»լէր վէ հէր նէվի էշյա մէվճուտ տըր.

Տէրսաատէթ վէ Թաշրա ֆօթօքրաֆճըլարը՝ Ֆալլէրին ըլաճլարընըն թէճրիպէսինտէ խուշնուտ գալաճագլարը, նիւմունէ հէտիյէ պիլէ վէրիլիր.

Տէրսաատէթ վէ Շարգի Րումէլի իչիւն եալընըզ պէնիմ մաղազամ Ֆալլէր վէ Մօնգօլֆիէն ըլաճլարընըն մէրքէզի տիր.

ԻԼԱՆ

Սթամպօլ Կազ Շիրքէթի գումպանեասինէ ատիտ մուքավելէ շըրթընտա իչպու մէմուրլար սրամագտա օլմագլա, սապահլարը էրքէն Պապը Ալի ճատտէսինտէ խուարէխանէյէ միւրաճաաթ օլընա.

***

Կազ ֆիյաթը 40տան 30 ղրշ.ա թէնզիլ օլունուպ, պու ֆիյաթ հէր քէսին ապօնէ եազըլապիլէճէկի տէրճէճէտէ ղայէթ էհվէն օլտըղը, վէ քէզալիք էնվաի չէշիտ կազ ալիզէլէրի, տուվար կազլարը, մաթպախ թագըմլարը, օճագլարը վէ սաիր կազ մաքինալարը վիւրուտ իլէ պունլարըն տախի ֆէվգ էլատէ ուճուզ վէ էհվէն սաթըլտըղը վէ էմթաաի մէզքիւրէնին միւպայէասը իչիւն Սթամպօլտա Հավիտիյէ ճատտէսինտէ Տուլումպա Ումումիյէ խարէսի իթթիսալինտէ քեաին մաղազայա միւրաճաաթ իթմէք լազըմ կէլտիկի՝ Սթամպօլ Կազ շիրքէթը Թէնվիրիյէսի թարաֆընտան իլան օլընըր.

EMULSION SCOTT

(ՍԳՕԹԻ ՕՀԱՐԸԿ)

ՄՕՐԻՍ ՁԿԱՆ ԵԱՂԻ

Իպօֆօսֆիթ տը շօվ էօ սօտայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՕԹԻ Է ՊՕՈՒՆԻ
ի Նիւ-Եօրք

Կանթին չափ ախորժահամ է

Մօրիս ձկան եաղի բոլոր յատկութիւններէն զատ իբոֆոսֆիտներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ Հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճողածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ՝ ունի, գիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Սթամպօլ աճէնթէսի Համմէր վէ Հիրշէլ

ՖՕԹՕԿՐԱՖՃԸԼԱՐԱ
ՎԷ ՖՕԹՕԿՐԱՖ ՄԷՐԱԳԼԸԼԱՐԸՆԱ

ԻԼԱՆ

Պէյօղլունտա Գուլէ Գափուսընտա Տօղրու եօլտա 675/7 նումէրօլարտա ԳԱՐԱԳԱՇ ֆօթօքրաֆխանէսինտէ ֆապրիգա ֆիյաթըլա էն ալէա ֆօթօքրաֆ ալէթ ու էտէվաթը մէվճուտ օլուպ, մէսէլա, պէօյիւք մաքքալը օպժէքթիֆլէր, սիւսլիւ վէ թամամ էօլչիւլիւ մաքինալար, ղայէթ էհվէն էլ մաքինալարը, էնվաի ֆօթօքրաֆ էչեաաը, մէշհուր ֆէննը քիմեա մուալլիմի Մէրսիէնին «կրաֆօլ» թամպիր օլընան նէվճինտա «րէվէլաթէօր» վէ բլաթինիւ «վիրաժ» վէ սաիրէ, րէսմի ղայէթ սէրի վէ նէֆիս պիր սուրէթտէ ալմաղա մախսուս ժէլաթինիլի «բլագլար» պուլունըր.

Մ. Մ. Գարագաշ պիրատէրլէր՝ գիւզէ, բըլթուշ վէ էմսալի քեաֆֆէի մուամէլաթը ֆօթօքրաֆի յէնին իճրաընը ղայէթ էհվէն ֆիյաթըլա տէրեօհտէ իտէրլէր.

Ֆօթօքրաֆ մէրագլըլարը՝ թէճրիպէլէր իճրա իթմէք իչիւն Գարագաշ ֆօթօքրաֆխանէսինէ միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր.

Տէրսաատէթ, վիլայաթ վէ մէմալիքը էճնէպիյէ իչիւն մէզքիւր ֆօթօքրաֆխանէ թարաֆընտան սըբարըշաթ գապուլ օլընըր.

ՊԷՕՅԻՒՔ ԷՇԵԱ ՎԷ ՄՕՊԻԼԱ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ԳՈՒԼԷ ԳԱՓՈՒՍԸՆՏԱ Ն° 657

JEAN PSALTY ԺԱՆ ԲՍԱԼԹԻ

1867 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ ԹԻՃԱՐԷԹ ԷՎԻ.

Պէյօղլունտա Գալաթասարայ ճէպհէսինտէ ՑԷնճը տաիրէյի պէյէնմիյէ գարշըսընտա

ՊԷՕՅԻՒՔ ՄԷՐՔԷԶ ՏԷՊՕՋԻԹՕՍԸ ՄԷՎՃՈՒՏ ՏԸՐ.

ՇՈՒՊԷԼԷՐ.

Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա Աղա ճամիսի գարշըսընտա 127 նումէրօտա վէ Գուլէ Գափուսընտա 659 նումէրօտա

Հէր նէվի ճինս Եվրօպա վէ էհլի մամուլաթը օլարագ շէշիտ շէշիտ էշեա վէ մօպիլա, մէֆրուշաթ իչիւն էնվաի ճինս ու շէշիտ գումաշլար վէ ղայէթհիւմ, Եվրօպանըն էն ալէա ֆապրիգալարընտան սանտալեալար, պինալար, [կարըմ լիրատան 30 լիրայա գատար] գարեօլալար պուլընըր վէ էն էհվէն ֆիյաթըլա սաթըլըր.

Մէզքիւր ֆապրիգատա իմալաթ իչիւն հէր նէվի մաքինա, ալէթ ու էտէվաթ մէվճուտ օլուպ, հէր ճինս գուրուր քէրէսթէ տախի պուլունտուրուլմաղլա, ՏԱՑԱՆԸԳԼԸ, ՍԻՒՍԼԻՒ վէ ԷՀՎԷՆ ՖԻՑԱԹԼԱ Թըզգէ Եվրօպա մամուլաթը կիպի մօպիլա իմալ օլունըր.

Քէզալիք մէզքիւր ֆապրիգա՝ թէքմիլ պիր խանէնին մէֆրուշաթ վէ մօպիլեասընը սէրիւ պիր սուրէթտէ մաթլուպա կէօրէ իմալ, վէ կէրէք պուրա վէ կէրէք մէմալիքը էճնէպիյէ իչիւն իթմամ էտէճէկի պիր ճէհէթլէ, Մէմալիքը էճնէպիյէտէն պու պապտա սըբարըշաթ գապուլ իտէր. Պէյօղլու Մէրքէզ Տէպօսընտակի մաղազայա միւրաճաաթ իթմէլէրի րէճա օլունըր.

ԼԱՆՕԼԻՆ–ԹՈՒԱԼԷԹ ԳՐԷՄԻ–ԼԱՆՕԼԻՆ

Սէրթ վէ գըզարմըշ եիւզէ վէ չաթլամըշ էլ վէ տուտագլարըն եիւզէ մէսինէ ԲԷՔ ԵԱՐԱՐ.

Եարա վէ սըյըրըլմալարը թէմիզ սաղլամագ վէ գուրութմագ իչիւն ԲԷՔ ԵԱՐԱՐ.

Տէրինին վէ խուսուսա քիւչիւք չօճուգլար տէրիսինին հիւսնիւ մուհաֆազասընա ԲԷՔ ԵԱՐԱՐ.

Պիւթիւն էճզախանէլէրտէ վէ էճզա թիճարէթխանէլէրինտէ պուլունըր.
Տէրսաատէթտէ աճէնթէ վէ վէքիլ
Մ. Ս. ՖՐՈՒՀԼԻՆ

Գալաթաատա Պէրթէկեանի սօգաղընտա Գրնաճեան խանընտա.

ԲԱԹՐԻՕԹԻԳ

ԷՕՄԻՒՐ ՎԷ ՀԱՐԻԳ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՓԱՆԵԱՍԸ

PATRIOTIC LIFE AND FIRE ASSURANCE COMPANY

1824տէ թէէսիս օլունմըշ.

Սէրմայէսի	Ինկ.	Լիր.	1,500,000
Թէէտիյէ օլունմըշ սէրմայէսի	»	»	121,984
Իհթիյաթ աքչէսի	»	»	250,000

Իշպու գումբանեա ֆայիտէլի շէրաիթ իլէ հէր նէվ էպնիյէ, էշեա վէ մալ հարիգ գազալարընա գարշը սիկուրթա իտէր.

Ումում մէմալիքը մահրուսէի Շահանէ տիրէքթօրը
ԱԼՊԷՐԹ ՀՕՖՄԱՆ

Սիկուրթա ագտ իթմէք վէ թաֆսիլը մալումաթ ալմագ իսթէյէն զէվաթ՝ գումբանեանըն Տէրսաատէթ շիւպէսի միւտիրի

ՄԻՀՐԱՆ Ց. ՍԱՐԸԵԱՆ

ա միւրաճաաթ էյլէմէլի տիրլէր.

Սթամպօլ, Պաղչէ-Գափու էմթաա կէօմրիւկի գարշըսընտա Նօ. 27.

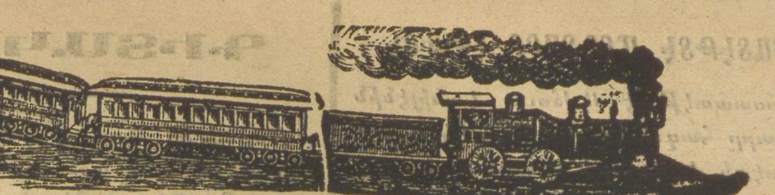

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՇԸՄԷՆՏՕՖԷՐԻ

1891 սէնէսի Մարտըն 13իւնտէն իթիպարէն

ԱԶԻՄԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ. / ՍԹԱՍԻՕՆ		24 Էշեա վէ եօլճու			36 Էշեա վէ եօլճու		8 եօլճու	10 եօլճու	Քիլօմէթրէ
ՔԷՕՄՐԻՒՏԷՆ		2 50			7 15		10 30	11 30	
Հայտար բաշտան		3 35			7 55		11 05	12 05	
Գըզըլ Թօփրագ	միւվ.	3 43			8 03		11 12	12 12	2 00
	ազի.	3 45			8 05		11 14	12 14	
Ֆէն. քէօշէսի	միւվ.						11 17	12 17	3 25
	ազի.						11 18	12 18	
Կէօզ Թէբէ	միւվ.	3 53			8 12		11 22	12 22	5 —
	ազի.	3 55			8 13		11 23	12 23	
Էրէն քէօյ	միւվ.	3 58			8 16		11 26	12 26	6 —
	ազի.	4			8 19		11 30	12 30	
Պօսթանճը	միւվ.	4 07			8 26		11 35	12 35	9 —
	ազի.	4 10			8 29		11 38	12 38	
Մալթէբէ	միւվ.	4 22			8 41		11 47	12 47	14 —
	ազի.	4 25			8 44		11 50	12 50	
Գարթալ	միւվ.	4 40			8 58		12 01	1 1	20 —
	ազի.	4 45			9 03		12 04	1 4	
Բէնտիք	միւվ.	4 55			9 13		12 11	1 11	24 50
	ազի.	5 05			9 23				
Թուզլա	միւվ.	5 30			9 48				35 —
	ազի.	5 33			9 51				
Կէյպիզէ	միւվ.	6 01			10 19				44 25
	ազի.	6 07			10 25				
Տիլ իսկէլէսի	միւվ.	6 33			10 52				55 25
	ազի.	6 36			10 54				
Թավշանճըլ	միւվ.	6 46			11 04				59 25
	ազի.	6 51			11 09				
Հէրէքէ	միւվ.	7 01			11 20				63 75
	ազի.	7 07			11 23				
Եարըմճա	միւվ.	7 32			11 48				73 50
	ազի.	7 34			11 51				
Թիւթ. Չիֆթլիք	միւվ.	7 48			12 05				80 —
	ազի.	7 50			12 07				
Տէրինճէ	միւվ.	8			12 17				84
	ազի.	8 03			12 20				
ԻԶՄԻՏ	միւվ.	8 21			12 38				94 25
	ազի.	8 40							
Պէօյիւք Տէրվէնտ	միւվ.	9 24							
	ազի.	9 27							109
Սապանճա	միւվ.	10 01							
	ազի.	10 08							123
Ատա Բազար	միւվ.	10 28							131
	ազի.	10 41							
Կէյվէ	միւվ.	11 40							156
	ազի.	11 48							
Աք-Հիսար	միւվ.	12 16							167
	ազի.	12 20							
Մէքէճէ	միւվ.	12 53							184
	ազի.	12 58							
Լէֆքէ	միւվ.	1 32							195

Բէնտիկտէն Հէրէքէյէ — 25 նուէմբր [illegible] 24 [illegible] 25 [illegible]

ԱՎՏԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ / ՍԹԱՍԻՕՆ		5 եօլճու	7 եօլճու	33 Էշեա վէ եօլճու			95 Էշեա վէ եօլճու	
ԼԷՖՔԷՏԷՆ							1 05	
Մէքէճէ	միւվ.						1 39	
	ազի.						1 44	
Աք-Հիսար	միւվ.						2 17	
	ազի.						2 20	
Կէյվէ	միւվ.						2 48	
	ազի.						2 58	
Ատա Բազար	միւվ.						3 57	
	ազի.						4 09	
Սապանճա	միւվ.						4 25	
	ազի.						4 30	
Պէօյիւք Տէրվէնտ	միւվ.						4 58	
	ազի.						5 01	
Իզմիտ	միւվ.						5 37	
	ազի.			1 26			5 50	
Տէրինճէ	միւվ.			1 44			6 08	
	ազի.			1 48			6 13	
Թիւթ. Չիֆթլիք	միւվ.			1 58			6 22	
	ազի.			2			6 24	
Եարըմճա	միւվ.			2 11			6 38	
	ազի.			2 17			6 41	
Հէրէքէ	միւվ.			2 42			7 06	
	ազի.			2 46			7 10	
Թավշանճըլ	միւվ.			2 57			7 21	
	ազի.			3 02			7 26	
Տիլ իսկէլէսի	միւվ.			3 12			7 36	
	ազի.			3 14			7 38	
Կէյպիզէ	միւվ.			3 47			8 11	
	ազի.			3 56			8 20	
Թուզլա	միւվ.			4 18			8 42	
	ազի.			4 21			8 45	
Բէնտիք	միւվ.			4 46			9 10	
	ազի.	11 57	2 25	4 56			9 20	
Գարթալ	միւվ.	12 05	2 34	5 06			9 30	
	ազի.	12 08	3 37	5 11			9 35	
Մալթէբէ	միւվ.	12 19	2 50	5 25			9 50	
	ազի.	12 22	2 53	5 29			9 55	
Պօսթանճը	միւվ.	12 31	3 03	5 41			10 07	
	ազի.	12 33	3 05	5 44			10 10	
Էրէն քէօյ	միւվ.	12 39	3 11	5 54			10 20	
	ազի.	12 42	3 14	5 57			10 24	
Կէօզ Թէբէ	միւվ.	12 45	3 17	6			10 27	
	ազի.	12 47	3 18	6 02			10 29	
Ֆէնէր քէօշէսի	միւվ.	12 51	3 22					
	ազի.	12 52	3 23					
Գըզըլ Թօփրագ	միւվ.	12 55	3 26	6 09			10 36	
	ազի.	12 57	3 28	6 11			10 39	
Հայտար Բաշա	միւվ.	1 02	3 34	6 18			10 46	
Քէօբրիւլիւյէ վափօր	միւվ.	1 35	4 10	6 55			11 25	

Բէնտիկտէն [illegible] — 25 նուէմբր [illegible] 28 նուէմբր [illegible]

ՆԻԳՐԻՍ. ԹԱՇ ՎԷ ԵԷԼ ԽԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐԸ

ԼԻԹԻՆՍԻՔ ՇԻՖԱՐԷՋԻՅԸ ՕԼԱՄԱԶԼԱՐ

Տ. ԼԸ ԲԷՐՏՐԻԷԼԻՆ հազ հալինէ գօնմուշ ԼԻԹԻՆ ԹՈՒԶԼԱՐԸ [illegible], մէտանէտէյի գումէ վէ թուզլարը իսթարըլմ[illegible] պէրապէր [illegible] մահվ իտէր. Պու հալ մէզքիւր Թուզլարըն պալէտա [illegible] գարշը նէ տէրէճէ մուէսսիր վէ եարար օլտուղընը իսպաթ իտէր.

Բարիզտէ ԼԸ ԲԷՐՏՐԻԷԼ ՎԷ ԳՈՒՄՊ. վէ էճզախանէլէրտէ.